

**SPOLEČNÝ ZÁKLADNÍ DOKUMENT
ČESKÁ REPUBLIKA**

OBSAH

SPOLEČNÝ ZÁKLADNÍ DOKUMENT	1
OBECNÁ ČÁST	3
1. Obecné informace o České republice	3
A. Demografická, ekonomická, sociální a kulturní charakteristika České republiky	3
B. Ústavní, politická a právní struktura České republiky	16
2. Obecný rámec pro ochranu a podporu lidských práv	33
C. Přijetí mezinárodních lidsko-právních norem	33
D. Právní rámec ochrany lidských práv na národní úrovni	35
E. Instituce vytvořené za účelem ochrany a podpory lidských práv	37
F. Proces přípravy zpráv na národní úrovni	42
3. Informace o nediskriminaci a rovnosti a prostředcích nápravy	42

OBECNÁ ČÁST

1. Obecné informace o České republice

A. Demografická, ekonomická, sociální a kulturní charakteristika České republiky

1. ČR má rozlohu 78 866 km a k 31. prosinci 2007 zde žilo 10 323 000 obyvatel.¹ Hustota osídlení je 130 obyvatel na jeden km.²
2. . Růst počtu živě narozených dětí zaznamenaný od r. 2002 již mírně zpomalil, v roce 2008 činil 91,3 tisíce živě narozených dětí. Ukazatel úhrnné plodnosti vzrostl v roce 2007 na hodnotu 1,49 živě narozených dětí na jednu ženu v reprodukčním věku (1,33 v roce 2006). Celkový počet obyvatel České republiky se nepřetržitě zvyšuje již čtvrtým rokem, avšak až do roku 2005 tomu tak bylo výhradně v důsledku imigrace cizinců. Růst populace v roce 2006 ve výši 36,1 tisíce osob byl nejvyšší od vzniku samostatné České republiky v roce 1993.
3. Nárůstu porodnosti v České republice od roku 2002 předcházela její dramatický pokles oproti předchozí době, který i při mírně klesající úmrtnosti vedl k úbytku obyvatelstva a který nebyla s to kompenzovat ani kladná bilance migrace – proto od roku 1994 obyvatelstvo ubývalo. Tento trend celkové bilance obyvatelstva se obrátil až v roce 2003, odkdy obyvatelstvo přibývá, ale jen díky převaze přestěhovalců ze zahraničí.³
4. V průběhu roku 2006 se v České republice živě narodilo 105,8 tisíc dětí, což bylo o 3,6 tisíce více než v roce předchozím a nejvíce od roku 1995, kdy počet živě narozených poprvé klesl pod sto tisíc. Pětileté období 2001 - 2005 v kontextu hodnocení dlouhodobého vývoje počtu narozených znamenalo změnu trendu - výrazný pokles byl vystřídán růstem. Rok 2005 byl po deseti letech opět rokem, ve kterém počet narozených dětí překročil hranici 100 tisíc.
5. Plodnost však stále zůstává na nízké úrovni, v dlouhodobém pohledu nezajišťující prostou reprodukci populace. Pokračující odkládání mateřství do vyššího věku dokládá fakt, že průměrný věk matek stále stoupá, v roce 2007 na 29,1 let, v roce 2008 na 29,3 let.

¹

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/c5cfcbca9de6e905c125723a004180a6/70205e505233c01cc12570820040b7e7/\\$FILE/oby01.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/c5cfcbca9de6e905c125723a004180a6/70205e505233c01cc12570820040b7e7/$FILE/oby01.xls)

² <http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/p/4032-06>

³ Od r. 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001) údaje zahrnují také cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců) a cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1. 5. 2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem.

6. Počet uzavřených manželství od ledna do září 2008 byl o 4,0 tisíce nižší než ve stejném období předešlého roku.⁴ Uzavřeno bylo celkem 44,7 tisíce manželství. Zároveň bylo během prvních tří čtvrtletí roku 2008 rozvedeno 23,4 tisíce manželství, což je stav srovnatelný se stejným obdobím roku 2007, kdy bylo registrováno 23,2 tisíce rozvodů. Intenzita rozvodovosti je již několik let stabilizována na úrovni okolo 50,0 %.

7. V roce 2007 došlo k nárůstu hodnoty naděje dožití při narození oproti předchozímu období na 73,7 let u mužů a 79,9 roku u žen.

8. Složení obyvatelstva z hlediska celkového zastoupení žen a mužů je stabilní: ženy v populaci mírně převažují. V roce 2005 bylo k 31. prosinci z celkového počtu obyvatel 10 251 079 žen 51,2 % (v letech 2000 – 2004 to vždy bylo 51,3 %). Odlišné je však zastoupení žen a mužů ve věkových skupinách. Až do třiceti let věku v populaci mírně převažují muži. Od třiceti do 49 let je poměr téměř vyrovnaný a od padesáti roků začíná převaha žen, která se s přibývajícím věkem zvyšuje, ve věkové skupině 70-79 let je poměr žen a mužů 60,4 % : 39,6 % a mezi ještě staršími to je 69,6 % : 30,4 %.

9. Výše uvedené údaje shrnuje následující tabulka

Ukazatel	Měšící jednotka	2002	2003	2004	2005	2006	2007
		<i>Obyvatelstvo</i>					
Obyvatelstvo (střední stav)	tis. osob	10 200 774	10 201 651	10 206 923	10 234 092	10 266 646	10 323 000
v tom ve věku							
0–14	tis. osob	1 605	1 571	1 539	1 514	1 490	1 477
15–64	tis. osob	7 180	7 211	7 240	7 275	7 308	7 391
65+	tis. osob	1 416	1 420	1 428	1 445	1 469	1 513
z toho ženy	tis. osob	5 236	5 233	5 235	5 243	5 254	5 275
Naděje dožití při narození							
muži	roky	72,1	72,0	72,5	72,9	73,4	73,7
ženy	roky	78,5	78,5	79,0	79,1	79,7	79,9
Živě narození na 1 000 obyvatel	%	9,1	9,2	9,6	10,0	10,3	11,1
Zemřelí na 1 000 obyvatel	%	10,6	10,9	10,5	10,5	10,2	10,1
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	%	-1,5	-1,7	-0,9	-0,6	0,1	0,1
Sňatky na 1 000 obyvatel	%	5,2	4,8	5,0	5,1	5,1	5,5
Rozvody na 1 000 obyvatel	%	3,11	3,22	3,24	3,06	3,06	3,0
Rozvody na 100 sňatků	%	60,2	67,1	64,3	60,4	59,4	
		<i>Národní účty</i>					

⁴ Zájem o vstup do manželství v roce 2007 byl však zvýšen především díky atraktivnímu datu 7.7. 2007, kdy bylo v jediném dni uzavřeno 4,4 tisíce manželství.

Produkce	mld. Kč, b. c.	6 033,2	6 385,4	7 060,5	7 531,9	8 421,4	9 193,5
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	103,1	105,1	106,8	105,6	110,8	107,6
Mezispotřeba	mld. Kč, b. c.	3 793,1	4 042,3	4 528,2	4 845,6	5 516,6	5 987,2
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	103,4	106,4	108,1	105,1	113,0	108,2
Hrubý domácí produkt ⁵	mld. Kč, b. c.	2 464,4	2 577,1	2 817,4	2 994,4	3 220,3	3 530,2
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	101,9	103,6	104,6	106,5	106,4	106,0
Hrubý národní důchod	mld. Kč, b. c.	2 352,1	2 466,1	2 661,3	2 846,4	3 042,0	3 339,4
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	102,8	104,2	103,4	105,7	104,8	
Hrubý disponibilní důchod	mld. Kč, b. c.	2 365,1	2 467,8	2 660,4	2 830,0	3 026,6	3 299,1
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	102,7	103,7	103,3	105,2	.	
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v paritě kupní síly	PPS ⁶	14 595	15 390	16 595	17 426	18 777	19 966
Výdaje na konečnou spotřebu domácností	mld. Kč, b. c.	1 248,1	1 317,4	1 400,0	1 445,8	1 532,0	1 669,3
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	102,2	106,0	102,9	102,4	104,4	
Hrubé národní úspory	mld. Kč, b. c.	553,3	532,2	618,5	703,1	784,5	833,0
Míra hrubých národních úspor ⁷	%	23,4	21,6	23,2	24,8	25,9	26,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mld. Kč, b. c.	677,8	687,5	727,2	746,1	812,9	857,0
(předchozí rok = 100)	%, s. c.	105,1	100,4	103,9	102,3	107,6	105,8
Míra investic ⁵⁾	%	27,5	26,7	25,8	24,9	25,2	24,1
Fixní aktiva (stav k 31. 12.)	mld. Kč, b. c.	10 618,7	10 965,7	11 501,4	11 928,2	.	
Pracovníci ⁸	tis. osob	4 950,1	4 899,3	4 906,4	4 961,2	5 041,9	5 133,8
Souhrnná produktivita práce (předchozí rok = 100)	%	101,6	104,7	104,4	105,3	104,7	104,8
Jednotkové pracovní náklady ⁹ (předchozí rok = 100)	%	103,7	103,1	101,6	98,5	100,1	101,4

10. ČR je v rámci EU zatím stále národnostně velmi homogenní, nejpočetnější národnost po české a moravské - slovenská - čítala v roce 2001 jen 1,9 % obyvatel. O romské národnosti, která je v České republice demograficky i sociálně nejvíce odlišná od většinové populace, však není

⁵ Údaje jsou získány z ročních národních účtů; údaje roku 2006 jsou dány součtem čtvrtletních odhadů HDP.

⁶ PPS (Purchasing Power Standard) - standard kupní síly; průměrná kupní síla 1 PPS odpovídá průměru kupní síly 1 eura v zemích EU 25.

⁷ Tvorba hrubého fixního kapitálu k HDP.

⁸ Byly využity údaje o počtech obsazených pracovních míst přepočtených na plnou pracovní dobu podle metodiky ESA 95, tzn. zahrnuti jsou osoby, které pracují na hlavní i vedlejší pracovní poměr, zahraniční pracovníci (zaměstnanci i podnikatelé) a odhad pracovníků za statisticky nezjištěnou ekonomiku.

⁹ Poměr indexu náhrad zaměstnancům a smíšeného důchodu domácnosti na 1 pracovníka a indexu souhrnné produktivity práce.

dostatek statistických dat. Systematicky se totiž nesleduje a v roce 2001, kdy bylo provedeno sčítání lidí, domů a bytů se zjistila jen část Romů (necelých 12 tisíc), kteří se tak sami deklarovali. Na narůstající problém sociální exkluze upozornil např. průzkum agentury GAC v září 2006 – podle něj v cca 300 takto postižených lokalitách v České republice žilo 60 – 80 tisíc převážně Romů.

11. Následující tabulka obsahuje údaje o rozdělení obyvatelstva podle národnosti, mateřského jazyka, náboženského vyznání a podle pohlaví¹⁰

Národnost, mateřský jazyk, náboženské vyznání	Muži	Ženy	Celkem
Národnost			
česká	4475817	4773960	9249777
moravská	203624	176850	380474
slezská	6578	4300	10878
slovenská	94744	98446	193190
polská	21571	30397	51968
německá	18391	20715	39106
romská	6149	5597	11746
maďarská	7711	6961	14672
ukrajinská	9943	12169	22112
ruská	4634	7735	12369
rusínská	529	577	1106
bulharská	2711	1652	4363
rumunská	667	571	1238
řecká	1671	1548	3219
vietnamská	10775	6687	17462
albánská	500	190	690
chorvatská	886	699	1585
srbská	1138	663	1801
jiná	16499	10000	26499
česká a romská	354	344	698
česká a slovenská	1483	1300	2783
česká a jiná	2484	2172	4656
moravská a romská	6	3	9
moravská a slovenská	42	32	74
moravská a jiná	1392	1020	2412
slovenská a romská	41	36	77
jiné kombinace	1287	982	2269
nezjištěno	90444	82383	172827
celkem	4982071	5247989	10230060
Mateřský jazyk			

¹⁰ Pramen: ČSÚ: SLDB, 1.3.2001

český	4729948	4977449	9707397
slovenský	97439	111284	208723
romský	11896	11315	23211
polský	20199	30539	50738
německý	17020	24308	41328
anglický	2410	1381	3791
ruský	7097	11649	18746
ostatní	53720	45538	99258
nezjištěno	42342	34526	76868
celkem	4982071	5247989	10230060
Náboženské vyznání			
bez vyznání	3099810	2940181	6039991
Apoštolská církev (letniční hnutí)	2061	2504	4565
Bratrská jednota baptistů	1584	2038	3622
Církev adventistů sedmého dne	4149	5608	9757
Církev bratrská	4403	5528	9931
Církev československá husitská	37717	61386	99103
Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů (mormoni)	653	713	1366
Církev řeckokatolická	3454	4221	7675
Církev římskokatolická	1184162	1556618	2740780
Česko-bratrská církev evangelická	49137	68075	117212
Evangelická církev augsburského vyznání v ČR	6176	8709	14885
Evangelická církev metodistická	1130	1564	2694
Federace židovských obcí v ČR	799	716	1515
Jednota bratrská	1469	1957	3426
Křesťanské sbory	3082	3845	6927
Luterská evangelická církev a.v. v ČR	2357	3055	5412
Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	9367	13795	23162
Novoapoštolská církev v ČR	186	263	449
Pravoslavná církev v českých zemích	10019	12949	22968
Slezská církev evangelická augsburského vyznání	6343	7677	14020
Starokatolická církev v ČR	687	918	1605
Církev sjednocení (moonisté)	20	23	43
Scientologická církev	73	37	110
Křesťanská společenství	1751	2261	4012
Anglikánská církev	112	89	201
islám	2676	1023	3699
buddhismus	4350	2467	6817
hinduismus	557	210	767
hnutí Hare Kršna	201	93	294
ostatní a nepřesně určené	85590	95179	180769
nezjištěno	457841	444140	901981
celkem	4982071	5247989	10230060

12. V roce 2005 bylo v České republice celkem více než čtyři miliony domácností (4 189,7 tisíc). Většinu z nich (62,5 %) tvořily úplné rodiny, čtvrtinu (25,1 %) představovaly domácnosti jednotlivců, 11,3 % neúplné rodiny a zbytek (1,1 %) byly nerodinné domácnosti. V České republice je celkem 473,1 tisíc neúplných rodin a více než milion (1 049,1 tisíc) domácností jednotlivců.

13. V obou typech domácností je častěji v čele žena než muž: ženy stojí v čele 77,3 % neúplných rodin a 62,6 % domácností jednotlivců.

14. Mezi osobami v čele úplných rodin je výrazná převaha podílu žen nad muži (71,4 % : 28,6 %) ve věku 15-24 let. Ve vyšších věkových skupinách se podíly žen přibližují podílům mužů a ve věku nad 50 let a více je podíl mužů vyšší než podíl žen (53,6 % : 46,4 %).

15. V čele neúplných rodin bez ohledu na věk vysoce převládají ženy. Tvoří v každé věkové skupině tři čtvrtiny i více, jejich podíl se pohybuje mezi 74,8 % ve věkové skupině padesátiletých a starších až po 79,8 % ve věkové skupině 25-34 let.

16. V domácnostech jednotlivců převládají ve všech věkových skupinách muži s výjimkou nejstarší věkové skupiny nad 50 let, kde je žen 72,8 %. Nejvyšší podíl mužů (74,2 %) je mezi osobami z domácností jednotlivců ve věku 35-44 let.

17. Následující tabulka shrnuje údaje týkající se průměrné velikosti domácností a podílu domácností s jedním rodičem

Typ domácnosti	2002	2003	2004	2005	2006
v tis.					
Celkem	4052,6	4102,5	4150,5	4186,7	4217,3
Úplná rodina	2620	2605,3	2605,7	2617	2646,2
Neúplná rodina (domácnosti s jedním rodičem)	447,5	457	471,7	473,1	476,4
Domácnost jednotlivce	927,8	981,1	1018	1049,1	1054,4
Vícečlenná nerodinná domácnost	57,4	59,1	55,1	47,4	40,3
v %					
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Úplná rodina	64,6	63,5	62,8	62,5	62,7
Neúplná rodina (domácnosti s jedním rodičem)	11,0	11,1	11,4	11,3	11,3
Domácnost jednotlivce	22,9	23,9	24,5	25,1	25,0
Vícečlenná nerodinná domácnost	1,4	1,4	1,3	1,1	1,0

18. V České republice byl stejně jako jinde v Evropě zaznamenán dlouhodobý trend přesunu obyvatelstva do měst. Tato skutečnost je dokumentována na konkrétních datech ze sčítání lidu v roce 2001. Z hlediska velikostních skupin obcí byl průměrný republikový přírůstek

obyvatelstva 35,2 % překročen ve skupinách obcí nad 5000 obyvatel. V roce 2001 žilo ve městech 63 % obyvatelstva České republiky.

Životní standard

19. Průměrná roční spotřeba domácnosti přepočtená na jednoho jejího člena činila v roce 2007 120 208 Kč, přičemž roční čisté příjmy činily 125 817 Kč. Podíl výdajů na jídlo se v posledních letech snižoval a v roce 2006 i 2007 činil 1/5 celkových výdajů domácností. Stejně tak se mírně snížily také výdaje na vzdělávání. V roce 2003 činily 0,6 % všech výdajů domácností a v roce 2006 již jen 0,5 %, v roce 2007 opět mírně vzrostly na 0,6 %. Zvýšily se naopak výdaje na bydlení a výdaje na zdraví. Výdaje na bydlení, včetně energií a vody se od roku 2003 zvýšily o jedno procento na celkových 20,7 % v roce 2006, v roce 2007 mírně klesly na 19,9 %. Výdaje na zdraví se zvýšily o jednu desetinu procenta na 2 % celkových výdajů domácností v roce 2006. V roce 2007 se výdaje na zdraví zvýšily na 2,3 %.

Poměr obyvatelstva pod národní hranicí chudoby

20. ČR stanovila jako hranici chudoby životní minimum. Životní minimum je výše příjmů domácnosti, která zajistí základní životní potřeby jejím členům, pod touho hranicí nastává stav hmotné nouze. Životní minimum slouží jako kritérium při rozhodování o sociální ochraně občana nebo domácnosti. Pokud příjem občana nedosahuje životního minima a z vážných důvodů si jej nemůže zvýšit, pak mu mohou být vyplaceny dávky pomoci v hmotné nouzi. Životní minimum bylo v České republice zavedeno v roce 1991 a jeho výše je každoročně upravována podle růstu spotřebitelských cen a to vždy k 1.1. nového roku. V případě, že tempo růstu spotřebitelských cen překročí 2 %, valorizace životního minima může proběhnout i v průběhu roku. V roce 2005 byla stanovena hranice příjmové chudoby na 85 714 Kč za rok. Pod touto hranicí žilo v roce 2005 995 565 osob, což je 9,8 % veškerého obyvatelstva. V roce 2007 byla hranice příjmové chudoby stanovena na 93 560 Kč za rok, pod touto hranicí žilo v roce 2007 995 347 osob.

21. Koeficient Gini, jež popisuje rozdělení důchodu domácností, dosáhl v roce 2005 hodnoty 0,253; to znamená, že ČR se řadí mezi státy, kde mezi důchody neexistují příliš velké rozdíly.

Procento kojenecké a mateřské úmrtnosti

22. ČR je jednou ze zemí s nejnižší kojeneckou úmrtností vůbec. Většina změn intenzity novorozenecké úmrtnosti proběhla do roku 2000, po tomto roce docházelo již k velmi malým

změnám. Kvocient časné novorozenecké úmrtnosti (úmrť do věku 7 dnů na 1000 živě narozených) poklesl mezi lety 1995 - 2000 o 50 % z 3,2 ‰ na 1,6 ‰. Celková kojenecká úmrtnost (do jednoho roku věku) byla v roce 2007 3,1 ‰, v roce 2000 to bylo 4,1 ‰. Vývoj úrovně kojenecké úmrtnosti v minulých letech vyčerpal možnosti na její další výrazné snižování. Mateřská úmrtnost je definována jako počet úmrť žen v těhotenství, během porodu a do 42. dne šesti nedělí na 100 000 živě narozených dětí. Počet takto zemřelých žen se již od roku 1994 udržuje pod 10 případy úmrť ročně, mateřská úmrtnost se pohybuje mezi 2 – 7 úmrťmi na 100 000 živě narozených dětí.

Lékařská ukončení těhotenství ve vztahu k živým porodům a užívání antikoncepce u žen v plodném věku

23. V roce 2007 bylo zaregistrováno 153 500 těhotenství. Lékaři v tomto roce provedli celkem 40 917 interrupcí, z toho bylo 25 414 umělých přerušení těhotenství. Ze zdravotních důvodů bylo vykonáno 4 789 uměle přerušovaných těhotenství. Z celkového počtu uměle přerušovaných těhotenství tvořily 19 201 miniinterupce. Od roku 2000 došlo ke snížení počtu provedených interrupcí o více než 7 % - z hlášených 137 124 těhotenství bylo provedeno 34 627 interrupcí. Úbytek umělých přerušování těhotenství je dáván do souvislosti především s rozšířením užívání moderních antikoncepčních prostředků. Dle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky užívalo v roce 2005 antikoncepci předepsanou lékařem 51 % žen ve fertlním věku, 45 % užívalo antikoncepci hormonální, zbytek připadá na antikoncepci nitroděložní. V roce 1975 užívalo antikoncepci pouze 16 % žen, většina nitroděložní (9 %), o 20 let později to bylo již 27 % žen.

24. Výrazné snížení intenzity indukované potratovosti nastalo v celém rozsahu věkové struktury, nejvíce u dvaceti až třicetiletých žen. Oproti tomu počet samovolných potratů v posledních pěti letech roste; důvodem je pravděpodobně vyšší výskyt rizikových těhotenství související s posunem těhotenství do vyššího věku.

Procento HIV/AIDS, hlavní nakažlivé a nepřenosné nemoci

25. ČR se v Evropě řadí mezi země s nejnižším výskytem HIV/AIDS. Ve sledovaném období se počet nových případů pohyboval kolem 0,5 případů na 100 000 osob. Ženy tvoří asi 1/5 infikovaných, asi 6 % žen je těhotných.

26. V roce 2005 bylo celkem evidováno 144 146 infekcí. V České republice pokračovalo pravidelné očkování proti obrně, záškrtu, tetanu, dávivému kašli, zarděnkám, spalničkám, příušnicím a virové hepatitidě B. Opět nedošlo k žádnému onemocnění obrny, záškrtu, tetanu, spalniček a kongenitálních zarděnek. Bylo hlášeno 412 případů dávivého kašle (A37.0) a 1 803 případů příušnic (parotidy). U parotitidy byly nejvíce postiženou skupinou mladí muži ve věku 15 až 19 let. Dále bylo hlášeno 8 případů zarděnek. Pokles nemocnosti je důsledkem úspěšného očkování.

27. Nemocnost akutní virovou hepatitidou B (B16) se snížila, a to v důsledku očkování 12 letých dětí od roku 2001. VHB je prakticky eliminována u osob do 16 let věku. Ve 117 případech onemocněli injekční uživatelé drog. Virové hepatitidy A bylo hlášeno 322 případů. Vzestup nemocnosti byl zapříčiněn 8 epidemiemi v nichž onemocnělo celkem 190 osob převážně romského původu. 44 případů bylo importováno, převážně z Egypta, Brazílie a Ukrajiny. Mezi jinými hepatitidami (B17-B19) bylo hlášeno nejvíce virové hepatitidy C - 844 případů, v podstatě stejně jako v předcházejícím roce. Z těchto nemocných bylo 526 injekčních narkomanů. Virové hepatitidy E bylo hlášeno 37 případů, o jeden více než v předchozím roce, z toho 6x import převážně z Indie. V roce 2004 bylo hlášeno 99 meningokokových infekcí, prakticky shodně jako v předchozích letech.

Úmrtnost a deset hlavních příčin smrti

28. Hrubá míra úmrtnosti od roku 2000 stagnuje kolem 10,5. Během roku 2007 zemřelo 104,6 tisíce osob, tj. o 3,5 tisíce méně než v roce 2005.

29. Struktura zemřelých podle četnosti úmrtí na jednotlivé příčiny smrti se od roku 2000 příliš nezměnila. Na prvním místě přetrvaly nemoci oběhové soustavy, tvořící u mužů 45 % úmrtí a u žen 56 %. Další místo v pořadí patřilo úmrtnosti na novotvary, jejíž podíl ve struktuře úmrtnosti vzrostly průběhu tohoto období (tvoří zhruba jednu čtvrtinu úmrtnosti).

30. Tabulka: Standardizované míry úmrtnosti mužů za vybrané skupiny příčin smrti (na 100 000 mužů), 1995-2007.

Příčiny smrti	1995	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Novotvary	345,1	317,5	323,3	321,1	315,2	296,8	286,8	277,5
Zhoubný novotvar plic ¹¹	101,6	85,8	84,1	81,0	82,1	77,2	73,6	71,0
Nemoci oběhové soustavy	708,1	567,6	560,6	568,5	530,9	508,1	477,8	453,7
Akutní infarkt myokardu	175,9	126,0	113,1	106,1	91,3	81,3	72,0	68,1
Cévní onemocnění	176,3	148,6	144,7	148,0	127,2	123,0	113,4	91,6
Nemoci dýchací soustavy	62,5	55,6	55,6	59,7	55,4	65,9	60,3	59,4
Nemoci trávicí soustavy	53,6	50,7	50,3	50,8	50,4	52,4	50,2	49,5
Poranění a otravy	106,2	90,4	91,4	96,3	89,0	82,8	77,6	78,0
Dopravní nehody	23,2	20,8	20,5	20,7	18,3	17,9	15,5	17,4
Sebevraždy	25,8	24,9	23,3	26,2	24,3	23,8	21,1	20,8
Ostatní	60,0	61,7	65,1	68,5	65,7	70,7	71,5	73,1
Celkem	1 335,6	1 143,6	1 146,3	1 164,9	1 106,6	1 076,7	1 024,1	991,2

31. V období 1975-2006 se intenzita úmrtnosti žen průměrně držela na 60% úrovni úmrtnosti mužů. Nejvíce se blížily po celé období hodnoty úmrtnosti na cévní nemoci mozku (pouze 20% rozdíl). Snížil se také rozdíl v intenzitě úmrtnosti na akutní infarkt myokardu. Největší odlišnosti v úrovni úmrtnosti mezi muži a ženami se v roce 2007 nacházely u poranění a nehod především v případě sebevražd, kdy intenzita úmrtnosti žen poklesla na pětinou úroveň úmrtnosti mužů. Již zmiňovaný negativní vývoj úmrtnosti žen na novotvary plic a pokles intenzity úmrtnosti na tuto příčinu u mužů snížil rozdíl mezi pohlavími z více než 90 % v roce 1975 na 73 % v roce 2006. U ostatních příčin smrti se velikost nadúmrtnosti mužů výrazně nezměnila.

¹¹ Zhoubný novotvar průdušnice, průdušek nebo plic.

32. Tabulka: Standardizované míry úmrtnosti žen za vybrané skupiny příčin smrti (na 100 000 žen), 1995-2006.

Příčiny smrti	1995	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Novotvary	191,4	179,3	175,3	177,5	173,0	166,2	164,9	157,0
Zhoubný novotvar plic1)	16,8	19,1	18,2	18,8	18,6	18,8	19,7	19,1
Nemoci oběhové soustavy	455,0	381,7	379,5	384,4	356,9	351,1	318,2	306,8
Akutní infarkt myokardu	78,3	56,9	52,4	48,1	41,6	37,2	34,1	31,5
Cévní onemocnění	134,8	122,5	119,5	120,6	100,7	99,2	90,8	73,1
Nemoci dýchací soustavy	31,6	26,6	27,2	30,9	25,5	33,5	30,3	29,3
Nemoci trávicí soustavy	26,3	25,8	26,0	27,5	25,7	26,8	26,0	25,5
Poranění a otravy	47,9	33,8	32,8	35,4	34,0	29,3	25,4	26,1
Dopravní nehody	8,2	6,7	6,9	6,4	5,8	5,5	4,5	5,1
Sebevraždy	7,5	5,4	5,3	5,8	4,7	4,8	4,2	3,6
Ostatní	46,8	44,9	45,1	48,0	46,7	50,3	48,5	50,6
Celkem	798,9	692,2	685,9	703,6	661,9	657,2	613,2	595,4

Školství

33. V České republice je zavedena povinná školní docházka¹², která se vztahuje na české občany, dále na občany jiného členského státu Evropské unie a jejich rodinné příslušníky, dále na cizince, kteří zde mají trvalý pobyt, dlouhodobý pobyt nebo víza nad 90 dní, azylanty a žadatele o azyl. Povinná školní docházka trvá 9 let. Ve školním roce 2006/2007 navštěvovalo základní školu celkem 876 513 žáků, které vzdělávalo 62 658 učitelů (tj. jeden učitel na cca 14 žáků.) V červnu 2007 ukončilo povinnou školní docházku celkem 117 921 žáků.

¹² Vzhledem k povinnému charakteru školní docházky se v České republice nesleduje procento gramotnosti ani počet nedokončených docházek.

34. Na středních školách (gymnáziích, středních odborných školách, středních odborných učilištích) studovalo v témže školním roce 533 tis. studentů. Na středních školách působí zhruba 48 tisíc vyučujících.

Hospodářská a ekonomická situace v České republice

35. Česká ekonomika roste nepřetržitě již od počátku roku 1999. Z hlediska vnějších podmínek působil v roce 2004 příznivě zejména vstup do Evropské unie, který se projevil rychlým růstem obratu zahraničního obchodu vlivem širšího zapojení do mezinárodní směny.

36. Česká ekonomika si i v roce 2007 udržela rekordní tempo růstu hrubého domácího produktu, když zvýšila svůj ekonomický výkon o 6,5 %. Růst hrubého domácího produktu byl doprovázen růstem zaměstnanosti (1,8 %). Míra inflace dosáhla 2,8 %. V prvním čtvrtletí 2008 se však růst HDP zpomalil na 5,4 %.

37. Harmonizovaný index spotřebitelských cen dosáhl v průměru za rok 2,1 %. Index spotřebitelských cen roste trvale od roku 1993. Níže uvedená tabulka naznačuje vývoj indexu vyjádřeného v cenách roku 2005.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Index spotř. cen - úhrn 2005 = 100	95,4 %	95,5 %	98,1 %	100,0 %	102,5 %	105,4 %	112,1 %

38. Míra registrované nezaměstnanosti se dále snižovala a k 31.12. 2007 dosáhla 5,3 % (ve druhém čtvrtletí 2008 se snížila na 4,2 %).

39. Podle postavení v hlavním zaměstnání vzrostl počet zaměstnanců o 52,5 tisíc na 4 032 tisíc a počet pracovníků podnikatelské sféry o 16 tisíc na 779,2 tisíc osob. Zaměstnanost se zvýšila v sekundárním sektoru (průmysl, stavebnictví) o 48,9 tisíc na 1 929,4 tisíc a v terciárním sektoru (služby) o 23,4 tisíc na 2 716 tisíc osob. V primárním sektoru (zemědělství, lesnictví, rybolov), kde od začátku 90. let zaměstnanost klesá, se počet pracovníků dále snížil o 7,7 tisíc na 181,7 tisíc.

40. Celková míra zaměstnanosti 15-64letých se meziročně zvýšila na 66,1 %. Míru zaměstnanosti sice snižuje rychlý růst počtu studujících na vysokých školách, na druhé straně znatelně roste počet osob v zaměstnání jako důsledek zaměstnanosti silných ročníků narozených na přelomu čtyřicátých a padesátých a v polovině sedmdesátých let.

41. O míře nezaměstnanosti v České republice vypovídá blíže následující tabulka

Věková skupina	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Obyvatelstvo 15+	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1
15-64 let	7,3	7,8	8,4	8,0	7,2	5,4
Muži 15+	5,9	6,1	7,0	6,5	5,8	
15-64 let	5,9	6,1	7,1	6,5	5,9	
Ženy 15+	9,0	9,9	9,9	9,8	8,8	
15-64 let	9,1	9,9	10,0	9,9	8,9	

42. Tabulka obsahuje údaje o zaměstnanosti v hlavních sektorech ekonomické aktivity

	Zaměstnaní	2002	2003	2004	2005	2006	2007
		Celkem	4764,9	4733,2	4706,6	4764,0	4828,1
	Sektory						
	Zemědělství	227,9	213,1	202,3	189,4	181,7	176,3
	Průmysl	1888,3	1863,4	1844,6	1880,5	1929,4	1979,3
	Služby	2645,0	2655,4	2658,5	2692,6	2716,0	2272,4
	Muži	2700,4	2686,2	2663,1	2705,5	2741,9	2793,1
	Sektory						
	Zemědělství	157,0	147,4	140,3	131,4	123,5	122,7
	Průmysl	1320,4	1311,3	1301,4	1335,6	1366,2	1412,4
	Služby	1220,2	1226,9	1220,7	1237,5	1252,1	1257,7
	Ženy	2064,5	2047,0	2043,5	2058,5	2086,1	2114,6
	Sektory						
	Zemědělství	70,9	65,7	61,9	58,1	58,2	53,5
	Průmysl	567,9	552,1	543,3	544,9	563,2	566,9
	Služby	1424,8	1428,5	1437,8	1455,0	1464,0	1493,9

Hrubý domácí důchod

43. Hrubý národní důchod od roku 2000 do roku 2006 rostl, v roce 2007 začal klesat. Rychlost růstu kolísala okolo 2 až 3 %. Vývoj HDD ukazuje tato tabulka

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hrubý národní důchod	mld. Kč	2 273,2	2 352,1	2 466,1	2 661,3	2 846,4	3 042,0	3 340,0
(předchozí rok = 100)	%	103,0	102,8	104,2	103,4	105,7	104,8	

Sociální výdaje státu

44. Z celkové sumy 1 362 mld. Kč, která tvořila veřejné výdaje v roce 2006, bylo na vzdělání vyčleněno 9,7%, na zdraví 14,6 %, na sociální zabezpečení 29,8 % a na bydlení 6,5 % všech prostředků.

Domácí a zahraniční státní dluh

45. Státní dluh České republiky roste od roku 1995. V roce 2007 činil celkový státní dluh 892,3 mld. Kč, přičemž z 13,8 % byl tvořen zahraničním dluhem ve výši 123,0 mld. a domácím dluhem ve výši 769,3 mld. (86,2 %).

B. Ústavní, politická a právní struktura České republiky

46. Zákonodárna moc v České republice náleží Parlamentu. Parlament je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Právo volit poslance a senátory má každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let.

47. Poslanecká sněmovna má 200 poslanců, kteří jsou voleni na dobu čtyř let. Volby do Poslanecké sněmovny se konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, podle zásady poměrného zastoupení. Do Poslanecké sněmovny může být zvolen každý občan České republiky, který má právo volit a není u něho v den voleb překážka ve výkonu volebního práva¹³ a dosáhl věku 21 let, s výjimkou zákonem stanoveného omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu¹⁴.

¹³ Podle zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb.

¹⁴ Ustanovení § 2 zákona č. 247/1995 Sb. stanoví, že překážkami ve výkonu volebního práva jsou a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví, b) zbavení způsobilosti k právním úkonům.

48. Senát má 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu šesti let. Každé dva roky se volí třetina senátorů. Volby do Senátu se konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, podle zásady většinového systému. Senátorem může být zvolen každý občan České republiky, který má právo volit, dosáhl věku 40 let a není u něho v den voleb překážka ve výkonu volebního práva¹⁵.

49. Hlavou státu je prezident republiky, volený Parlamentem na společné schůzi obou komor.¹⁶ Volební období prezidenta republiky trvá pět let a nikdo nemůže být zvolen více než dvakrát za sebou. Prezidentem republiky může být zvolen každý občan České republiky, který může být zvolen do Senátu. Prezident republiky má právo účastnit se schůzí obou komor Parlamentu a schůzí vlády. Vrcholným orgánem výkonné moci je vláda, která se skládá z předsedy, místopředsedů a ministrů. Vláda je odpovědná Poslanecké sněmovně. Předsedu vlády jmenuje prezident republiky a na jeho návrh jmenuje ostatní členy vlády. Člen vlády nesmí vykonávat činnosti, jejichž povaha odporuje výkonu jeho funkce. Vláda může předložit Poslanecké sněmovně žádost o vyslovení důvěry. Poslanecká sněmovna může vyslovit vládě nedůvěru. Předseda vlády podává demisi do rukou prezidenta republiky, ostatní členové vlády podávají demisi do rukou prezidenta republiky prostřednictvím předsedy vlády. K přijetí usnesení vlády je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. K provedení zákona a v jeho mezích je vláda oprávněna vydávat nařízení. Ministerstva, jiné správní úřady¹⁷ a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.

50. Podle Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu vykonává nezávislý orgán - Nejvyšší kontrolní úřad. Prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny. Postavení, působnost, organizační strukturu a další podrobnosti týkající se Nejvyššího kontrolního úřadu stanoví zákon.¹⁸

¹⁵ Podle ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky a zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ Podle ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky a zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.

¹⁷ Činnost a působnost nejvyšších orgánů státní správy upravuje zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a předpisy s tímto zákonem související.

¹⁸ Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

51. Ústřední bankou státu je Česká národní banka. Hlavním cílem její činnosti je péče o stabilitu měny; do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. Postavení, působnost a další podrobnosti stanoví zákon.¹⁹ V čele banky stojí sedmičlenná bankovní rada. Její členy jmenuje a odvolává prezident republiky. Členství v bankovní radě je neslučitelné s funkcí poslance zákonodárního sboru, člena vlády a s členstvím ve vrcholných orgánech jiných bank a obchodních společností.

Politický systém a volby

52. Politický systém je podle Ústavy založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran a politických hnutí, respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů. Politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny vyjádřené svobodným hlasováním. Rozhodování většiny dbá ochrany menšin.

53. Počet politických stran na národní úrovni stále stoupá. Jejich počet v jednotlivých letech je vyjádřen v následující tabulce.

Rok	Počet politických stran
2001	108
2002	118
2003	121
2004	123
2005	129
2006	139
2008	141

Podíl obyvatelstva oprávněného volit

54. V letech 2000 až 2008 se v České republice konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (2002, 2006), volby do Senátu Parlamentu ČR (2000, 2002, 2004, 2006 a 2008), volby do obecních zastupitelstev (2002 a 2006), volby do zastupitelstev krajů (2000, 2004 a 2008) a volby do Evropského parlamentu (2004).

55. Právo volit do Poslanecké sněmovny a do Senátu Parlamentu ČR měli státní občané České republiky, kteří nejpozději v den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Volič mohl své právo volit uplatnit na základě voličského průkazu v kterémkoli volebním okrsku na území volebního obvodu, pokud volební

¹⁹ Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

okrsek, kde byl zapsán do stálého seznamu voličů, do tohoto volebního obvodu územně patřil. Podíl voličů oprávněných volit do Parlamentu ČR je cca 81 %.

56. Právo volit do Evropského parlamentu na území České republiky měli občané České republiky, kteří alespoň ve druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a občané jiných členských států, kteří alespoň ve druhý den voleb dosáhli věku 18 let a byli po dobu nejméně 45 dnů vedeni v evidenci obyvatel (s výjimkou osob, u nichž existovala překážka ve výkonu volebního práva ve smyslu volebního zákona). Podíl voličů oprávněných volit do Evropského parlamentu je cca 81 %.

57. Právo volit do krajských zastupitelstev měli státní občané České republiky, kteří alespoň ve druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Své právo volit mohl volič uplatnit pouze na území volebního okrsku v obci, kde byl přihlášen k trvalému pobytu a zapsán do stálého seznamu voličů. Podíl voličů oprávněných volit do krajských zastupitelstev je cca 71 %.

58. Právo volit do zastupitelstev obcí měli státní občané České republiky, kteří nejpozději v den voleb (případně druhý den voleb) dosáhli věku nejméně 18 let, měli v obci trvalý pobyt a nenastala u nich některá z překážek výkonu volebního práva, a státní občané jiného státu, jimž právo volit přiznávala platná mezinárodní úmluva s Českou republikou za splnění týchž podmínek, které platily pro státní občany České republiky. Obdobné podmínky platily v případě práva volit do zastupitelstva městské části nebo městského obvodu, zde však byl podmínkou též trvalý pobyt voliče v této městské části nebo obvodu. Počet oprávněných voličů do obecních zastupitelstev se centrálně neeviduje.

Podíl neobčanů zapsaných ve voličských seznamech

59. Na základě ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, může být do volebního seznamu zapsán volič, který není státním občanem České republiky, jestliže prokáže státní občanství státu, jehož občanům právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, a dále přihlášení se k trvalému pobytu v obci. V současné době je takovouto mezinárodní úmluvou pouze Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii, a tudíž právo volit do zastupitelstev obcí má pouze cizinec, který je státním občanem některého z členských států Evropské unie a splňuje další zákonem stanovené

podmínky (věk alespoň 18 let a trvalý pobyt v obci). Vzhledem k tomu, že dodatek ke stálému seznamu voličů vedou jednotlivé obecní úřady a neexistuje žádný centrální registr voličů, údaje o celkovém počtu cizinců zapsaných v dodatcích ke stálým seznamům voličů nejsou k dispozici.

60. Kromě voleb do zastupitelstev obcí mohou občané jiných členských států Evropské unie hlasovat na území České republiky také ve volbách do Evropského parlamentu. Bylo zjištěno, že při volbách do Evropského parlamentu v roce 2004 na území České republiky hlasovalo 99 občanů z jiných členských států Evropské unie²⁰. Celkový počet občanů z jiných členských států Evropské unie, kteří byli pro tyto volby zapsáni v seznamech voličů vedených jednotlivými obecními úřady, rovněž nejsou k dispozici.

Počet stížností na průběh voleb

61. Průběh voleb je přezkoumáván po linii správní i po linii soudní. Stížnosti na organizačně-technické zajištění voleb na úrovni kraje šetří Ministerstvo vnitra, obdobné stížnosti na obecní úrovni řeší krajské úřady. Statistiky týkající se těchto stížností nejsou vedeny. Soudní přezkum voleb provádí Nejvyšší správní soud ČR a krajské soudy.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2006

62. Nejvyšší správní soud obdržel celkem 70 stížností na volby do Poslanecké sněmovny. Z tohoto počtu čtyři byly podány opožděně. Ze zbývajících 66 přišlo 60 podání od fyzických osob a šest od politických stran. Sedmičlenný volební senát 33 stížností zamítl a 22 odmítl.²¹ Do počtu zamítnutých stížností jsou pro účely této zprávy zahrnuty i věci, které soud částečně zamítl a zároveň částečně odmítl. Zbývajících 15 věcí bylo vyřízeno jinak, protože se nejednalo o volební stížnosti podle volebního zákona.

63. Stížnosti se týkaly jak korektnosti volební kampaně a způsobu její medializace, tak i volebního zákona ve vztahu k přepočtu hlasů na mandáty, dále samotného volebního aktu jako neumožnění volit nebo pochybení při sčítání hlasů.

²⁰ Podle údajů Ministerstva vnitra.

²¹ Soud návrh odmítne bez věcného projednání v případě, když nejsou splněny formální požadavky návrhu. Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

Volby do obecních zastupitelstev a do Senátu Parlamentu 2006

64. Nejvyšší správní soud obdržel celkem 12 stížností na průběh voleb ve volebních věcech. Pět stížností namířených proti volbám do Senátu Parlamentu ČR zpochybňovaly zvolení jednotlivých kandidátů.

Pokrytí populace a specifikace vlastnictví hlavních mediálních kanálů

65. Vydávání periodického tisku je v České republice postaveno na svobodě poskytování informací a není tedy vázáno na regulační zásahy státu. Ministerstvo kultury vede ve vztahu k periodickému tisku pouhou evidenci tisku vydávaného a šířeného na území České republiky, včetně označení vydavatele a dalších údajů o titulu. Tato evidence je veřejně přístupnou databází na internetových stránkách Ministerstva kultury. Periodický tisk je vydáván a šířen buď v celostátním rozsahu nebo pouze v jednotlivých regionech. Celostátně je vydáváno kolem 10 804 titulů, regionálně 3 370 titulů. V evidenci periodického tisku je uváděn vždy pouze vydavatel titulu, skutečného vlastníka vydavatelství Ministerstvo kultury nezjišťuje a podle zákona ani nemůže.

66. Jedná-li se o rozhlasové vysílání, veřejnoprávním provozovatelem ze zákona je Český rozhlas. Celoplošné stanice Českého rozhlasu, které je možné zachytit téměř na celém území České republiky, jsou ČRo1 – Radiožurnál, ČRo2 – Praha, ČRo3 - Vltava a ČRo6. Kromě těchto provozuje Český rozhlas regionální vysílání prostřednictvím 12 stanic. Vedle veřejnoprávního vysílání jsou v České republice šířeny celostátně nebo regionálně komerční rozhlasové programy, jejichž vlastnictví, resp. držitele licencí monitoruje Rada pro rozhlasové a televizní vysílání.

67. Provozovatelem veřejnoprávního televizního vysílání je Česká televize, která v současné době analogově vysílá dva programy, a digitálně další dva programy, ČT4 – Sport, a ČT24. Tyto celoplošné programy zahrnují nejméně 95 % obyvatel státu. Televizní celoplošné komerční vysílání poskytují programy NOVA TV a PRIMA TV. Existuje však mnoho celostátních a regionálních provozovatelů televizního vysílání šířeného prostřednictvím kabelů a družic, a rovněž provozovatelů převzatého vysílání. V případě televizního vysílání probíhá v současné době přechod na digitální vysílání, které značně rozšíří možnosti a počet televizních programů.

Rozdělení křesel v Parlamentu

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR po volbách v roce 2002 a 2006

68. V roce 2002 získala největší počet křesel (70) Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), za ní následovala Občanská demokratická strana (ODS) s 58 mandáty, Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) (41 křesel) a posledním uskupením, jež se do poslanecké sněmovny dostalo, byla koalice Křesťanská a demokratické unie – Československá strana lidová a Unie svobody – Demokratická unie (KDU-ČSL US-DEU) s 31 mandátem.

69. Ve volbách v roce 2006 se vítězem voleb stala Občanská demokratická strana (ODS) s 81 křesly, následovaná Českou stranou sociálně demokratickou (ČSSD) se 74 mandáty a dále Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) s 26 mandáty. 13 mandátů získala Křesťanská a demokratické unie – Československá strana lidová. Historicky poprvé se do Parlamentu probojovala Strana zelených (SZ) se 6 mandáty. Nejbližší řádné volby do Poslanecké sněmovny se budou konat v roce 2010.

Volby do Senátu Parlamentu ČR

70. První volby se konaly v roce 1996, třetina senátorů byla zvolena na 2 roky, třetina na 4 roky, třetina na 6 let. Další volby se konaly v jedné třetině volebních obvodů v roce 1998. Od těchto voleb je délka mandátu všech senátorů 6 let. Po volbách v roce 2000 byla v senátu nejsilněji zastoupena ODS s 25 křesly, následovaná KDU – ČSL a ČSSD se 13, resp. 10 mandáty. KSČM měla 3 senátory. 23 senátorů bylo bez politické příslušnosti. 7 dalších křesel si rozdělily menší strany.

71. V letech 2002 – 2004 nadále v Senátu posilovala ODS, měla 35 mandátů. Druhou nejsilnější stranou byla KDU – ČSL se 12 křesly. 6 mandátů získala ČSSD a 2 KSČM. Nezávislí senátoři měli 19 křesel. Ostatní menší strany si rozdělily 7 křesel.

72. I v dalších volbách do Senátu uspěla ODS a zvyšovala počet svých senátorů. V letech 2004 – 2006 měla ODS 39 senátorů, druhou nejsilnější stranou byla ČSSD s 11 křesly, následovaná KDU – ČSL s 9 mandáty. Komunisté měli 2 křesla a senátoři bez politické příslušnosti 16. Ostatní malé strany se podělily o 4 mandáty.

73. Ve volbách v roce 2006 získala v Senátu absolutní většinu 41 křesel ODS, následovaná 12 senátory ČSSD a 11 senátory KDU – ČSL. Nejméně senátorů měla Komunistická strana (2). Úspěšní byli i nezávislí kandidáti, získali celkem 15 křesel. Ve volbách v roce 2008 získala

většinu v Senátu opět ODS s 35 křesly, následovala ČSSD s 29 křesly, KDU-ČSL získala 7 křesel. I tentokrát získala komunistická strana nejméně křesel, celkem 3.

Zastoupení žen v politických a rozhodovacích funkcích

74. Ve dvousetčlenné Poslanecké sněmovně klesl po volbách v roce 2006 počet žen z původních 34 na současných 31 (tj. 15,5 %). Z 81 míst v Senátu obsadily ženy po doplňujících volbách na podzim 2006 12 křesel (14 %), po volbách na podzim 2008 pak 14 křesel. Mezi 13 hejtmany není jediná žena. V zastupitelstvech statutárních měst tvoří ženy 19 %, v radách jen 12 %.

75. Tabulka²² naznačuje vývoj počtu poslankyň v dolní komoře Parlamentu

Strana	Volby 2002 Počet poslankyň	Volby 2002 Podíl poslankyň	Volby 2006 Počet poslankyň	Volby 2006 Podíl poslankyň	Nárůst/pokles oproti minulému období
ODS	8	14 %	9	11 %	+1
KDU-ČSL	2	9,5 %	2	15 %	0
SZ*	-	-	3	50 %	+ 3
ČSSD	11	14 %	9	12 %	- 2
KSČM *	12	29 %	8	31 %	- 4
Celkem	34	17 %	31	15,5 %	- 3

* Strana uplatňuje kvóty nebo doporučení pro sestavování kandidátních listin.

Podíl celonárodních a místních voleb konaných v termínech podle příslušných zákonů

76. Mezi lety 2000 a 2008 se v České republice konaly dvakrát volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (2002, 2006) a čtyřikrát do Senátu Parlamentu ČR (2002, 2004, 2006 a 2008). Poprvé se konaly volby do Evropského parlamentu (2004). Na místní úrovni se konaly dvakrát volby do obecních zastupitelstev (2002 a 2006) a volby do zastupitelstev krajů (2000, 2004 a 2008).

²² Zdroj: Fórum 50%, článek „České poslankyně se stávají ohroženým druhem: zastoupení žen v nově zvolené Sněmovně“, autorky: Lenka Bennerová a Jana Smiggels Kavková.

Průměrná voličská účast v celonárodních a místních volbách dle správních jednotek

77. Nejvyšší průměrná voličská účast je tradičně ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu. Pohybuje se kolem 58 %. Vysoké účasti se těší také volby do zastupitelstev obcí (46 %). Nižší účastí (kolem 30 %) se vyznačují volby do Evropského parlamentu, volby do krajských zastupitelstev a senátní volby v prvním kole. Účast voličů v druhém kole senátních voleb se pohybuje kolem 20 %, výjimkou byl rok 2002, kdy v druhém kole volilo přes 30 % oprávněných voličů.

78. Voličská účast dle správních jednotek je vyjádřena v přílohách.

Uznávání nestátních neziskových organizací

79. Mezi nestátní neziskové organizace patří zejména občanská sdružení. Občanská sdružení jsou zakládána na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sdružování občanů“). Dle citovaného zákona lze zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jakož i odborové organizace a organizace zaměstnavatelů (dále jen „sdružení“).

80. Sdružení jako právnická osoba vzniká registrací Ministerstvem vnitra. Pro zahájení řízení o registraci platí zvláštní úprava. Řízení je zahájeno dnem, kdy Ministerstvu vnitra došel návrh na registraci, který nemá vady. Jestliže návrh nemá stanovené náležitosti, Ministerstvo vnitra na tuto skutečnost upozorní přípravný výbor s tím, že řízení nelze zahájit, dokud nebudou vady návrhu odstraněny. Nezjistí-li Ministerstvo vnitra důvod k odmítnutí registrace, provede registraci do 10 dnů od zahájení řízení. Zjistí-li Ministerstvo vnitra z předložených stanov, že jsou dány zákonné důvody pro odmítnutí registrace²³, registraci odmítne do 10 dnů ode dne zahájení řízení. Proti tomuto rozhodnutí může přípravný výbor podat opravný prostředek k Městskému soudu v Praze ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

81. Jako opatření proti případné nečinnosti Ministerstva vnitra zákon o sdružování občanů umožňuje vznik sdružení ze zákona, tzn. v případě, kdy přípravný výbor neobdrží do 40 dnů ode dne zahájení řízení rozhodnutí o odmítnutí registrace. Tehdy je dnem registrace den následující po uplynutí uvedené lhůty.

²³ Jde například o sdružení nedovolené ve smyslu § 4 zákona o sdružování občanů, tzn. sdružení, jehož cílem je popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, rozněcovat nenávisť a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporovat násilí, anebo jinak porušovat ústavu a zákony, nebo sdružení, které sleduje dosahování svých cílů způsoby, které jsou v rozporu s ústavou a zákony anebo jde o sdružení ozbrojené nebo s ozbrojenými složkami.

82. Den registrace se vyznačuje na jedno vyhotovení stanov. Návrh na registraci podává tzv. přípravný výbor složený nejméně ze tří fyzických osob, z nichž alespoň jedna musí být starší 18 let. Nedílnou součástí návrhu na registraci jsou stanovy ve dvojitě vyhotovení, které musí obsahovat zákonem určené náležitosti.

83. V případě sdružení není zákonem č. 83/1990 Sb. zaveden „rejstřík sdružení“ mající charakter veřejného seznamu. Na základě oznamovací povinnosti Ministerstva vnitra vede evidenci sdružení Český statistický úřad. Na webových stránkách Ministerstva vnitra je dostupná též databáze obsahující údaj o názvu a sídle sdružení.

84. K 31.12. 2008 bylo v databázi vedeno 74 090 sdružení.

85. Mezi nestátní neziskové organizace dále patří obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy.

86. Obecně prospěšné společnosti jsou právnickými osobami a poskytují veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek. Hospodářský výsledek (zisk) nesmějí použít ve svůj prospěch ani zakladatelé, ani členové nebo zaměstnanci jejich orgánů. Zákon stanoví, že zisk taková společnost musí použít na poskytování služeb uvedených v zakladací listině. Obecně prospěšné společnosti jsou registrované v rejstříku u krajských soudů (podle sídla společnosti).

87. Nadace a nadační fondy jsou účelová sdružení majetku zřizovaná pro dosahování obecně prospěšných cílů. Nadace k dosažení svého účelu může používat výnosy z nadačního jmění a ostatní majetek. Celková hodnota nadačního jmění (minimálně 500 tisíc Kč) se nesmí po celou dobu trvání nadace pod tuto hodnotu snížit. Oproti tomu nadační fond může ke svému účelu, který je spíše jednorázový, použít všechnen svůj majetek.

Organizace s mezinárodním prvkem

88. Organizací s mezinárodním prvkem se podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v ČSSR, ve znění zákona č. 342/2006 Sb., rozumí mezinárodní nevládní organizace. Dle ustanovení § 6 citovaného zákona lze též zřídit tzv. zvláštní organizaci pro zastoupení zájmů České republiky v mezinárodní nevládní organizaci. Na základě citovaného zákona může Ministerstvo vnitra povolit zřízení mezinárodní nevládní organizace nebo povolit takové organizaci vyvíjet činnost nebo mít sídlo v České republice.

89. V případě vydání povolení již existující mezinárodní nevládní organizaci vyvíjet činnost nebo mít sídlo v České republice musí taková organizace k žádosti připojit doklad o tom, že byla zřízena jako právnická osoba a její stanovy (uvedené dokumenty musí být řádně ověřeny a úředně přeloženy do českého jazyka). V případě vydání povolení ke zřízení nové mezinárodní nevládní organizace se k žádosti připojí návrh stanov organizace.

90. Povolení lze vydat po dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí a po projednání s příslušnými ústředními orgány státní správy.

91. Žádost o povolení zřízení organizace s mezinárodním prvkem nebo o povolení takové organizaci vyvíjet činnost nebo mít sídlo v České republice podle zákona č. 116/1985 Sb. lze po příslušném projednání zamítnout v případě, jestliže její stanovy, popř. jejich návrh a její činnost jsou v rozporu s právním řádem České republiky, není-li organizace zřízena jako právnická osoba a brání-li tomu jiné závažné důvody.

92. K 31.12.2006 bylo vydáno příslušné povolení 208 organizacím.

Soudnictví

93. Základní práva a svobody jsou podle článku 4 Ústavy pod ochranou soudní moci. Soudní moc vykonávají jménem republiky nezávislé soudy. Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí. Funkce soudce není slučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ani s jakoukoli funkcí ve veřejné správě. Zákon stanoví, se kterými dalšími činnostmi je výkon soudcovské funkce neslučitelný.²⁴

94. Soudy jsou povolány k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu práv. Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Soustavu soudů tvoří Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy. Zákon o soudech a soudcích stanoví působnost a organizaci soudu. Soudce je jmenován do funkce prezidentem republiky bez časového omezení. Soudce je při rozhodování vázán zákonem. Všichni účastníci řízení mají před soudem rovná práva. Jednání před soudem je ústní a veřejné, výjimky stanoví zákon. Rozsudek se vyhláší vždy veřejně.

95. V civilním i trestním řízení platí zásada dvouinstančnosti. Znamená to, že pokud věc rozhodne soud první instance, jímž je zpravidla okresní (obvodní) soud, odvolání proti tomuto rozhodnutí projednává a rozhoduje o něm soud druhé instance a proti jeho rozhodnutí již nelze

²⁴ Zákon č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

podat řádný opravný prostředek. V některých zákonem stanovených případech rozhoduje jako soud první instance krajský soud a soudem druhé instance je pak vrchní soud (např. je tomu tak u závažných trestných činů).

96. Nejvyšší správní soud je vrcholným soudním orgánem ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví, zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování ve správním soudnictví – rozhoduje o kasačních stížnostech²⁵, sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí krajských soudů a přijímá stanoviska.

97. Zvláštní postavení má Ústavní soud České republiky²⁶, který je nezávislým orgánem ochrany ústavnosti a stojí mimo soustavu obecných soudů. Skládá se z 15 soudců jmenovaných prezidentem republiky na dobu deseti let.

98. Ústavní soud je poslední možností vnitrostátní nápravy rozhodnutí příslušných státních orgánů, zejména obecných soudů. V konfrontaci mezinárodního a vnitrostátního práva aplikuje Ústavní soud ve své činnosti mezinárodní a regionální (evropské) smlouvy o lidských právech, zejména Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, Úmluvu o právech dítěte a Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění dodatkových protokolů. Ústavní soud může zrušit právní předpisy nebo jejich části, které jsou v rozporu s ústavním pořádkem České republiky (většinou s ustanovením Listiny) nebo s mezinárodní smlouvou. V jeho dosavadním rozhodování je zrušení právní normy nebo její části výhradně pro rozpor s mezinárodní smlouvou spíše výjimečným jevem.

99. Zákon stanoví, kdo a za jakých podmínek je oprávněn podat návrh na zahájení řízení a další pravidla o řízení před Ústavním soudem. Soudci Ústavního soudu jsou při svém rozhodování vázáni pouze ústavními zákony, mezinárodními smlouvami podle článku 10 Ústavy ČR a zákonem o Ústavním soudu a řízení před ním. Vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány a osoby.

100. Státní zastupitelství²⁷ podává jménem státu obžalobu v trestním řízení a plní povinnosti, které mu v této souvislosti ukládá trestní řád²⁸, a vykonává i další úkoly, stanoví-li tak zákon,

²⁵ Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení nebo osoba zúčastněná na řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému rozhodnutí, pokud to zákon výslovně nevyklučuje. Kasační stížnost lze podat pouze z taxativně uvedených důvodů, především z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

²⁶ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

např. občanský soudní řád.²⁹ Soustavu státního zastupitelství tvoří Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní, krajská a okresní státní zastupitelství.

Informace o výkonu spravedlnosti (data týkající se trestných činů, informace o pachatelích a obětech)

101. Trest smrti byl v České republice zrušen již v roce 1990 novelou trestního zákona č. 175/1990.

102. K 31.12. 2007 bylo v České republice odsouzeno pro spáchání trestného činu 75 728 osob, mezi nimi bylo zjištěno 12,0 % žen. Ve věkové struktuře obviněných a odsouzených panují jisté odlišnosti. Věková skupina 19–21 let má mezi muži i ženami větší relativní zastoupení mezi obviněnými (téměř desetinové) než u odsouzených (3,6% mužů a jen 1,6% žen). Po 30. roce věku již u obou pohlaví mají vyšší podíly odsouzení než shodné věkové skupiny u obviněných osob.

103. Mezi oběťmi trestných činů převažovali muži (bylo jich přibližně 55 %). U 9,6 % zjištěných trestných činů byly oběťmi skupiny osob. Ze spáchaných trestných činů bylo nejvíce zastoupeno úmyslné ublížení na zdraví (32,0 %), následovaly loupeže (26,6 %), nebezpečné vyhrožování (12,4 %) a vydírání (7,9 %).

104. Mezi oběťmi-muži obsadilo ve spáchaných trestných činech první místo ublížení na zdraví (42,8 %), na druhém místě byly loupeže (26,6 %), vydírání bylo na třetím místě (9,2 %) a nebezpečné vyhrožování čtvrté (7,2 %).

105. Mezi oběťmi-ženami figurovaly na prvním místě loupeže (25,6 %), následovalo úmyslné ublížení zdraví (21,3 %) a nebezpečné vyhrožování (16,9 %), na čtvrtém místě bylo s 8,7 % pohlavní zneužívání, na pátém místě znásilnění (6,8 %), až na šestém místě s 6,4 % byl trestný čin vydírání.

106. V roce 2006 bylo v České republice celkem zjištěno 4 613 obětí trestného činu loupeže, z toho podíl žen představoval 1 676. Oproti roku 2000 se podíl žen mezi oběťmi loupeže zvýšil, a to přibližně o 10 %. Oproti roku 2000 došlo také k nárůstu podílu žen mezi oběťmi pohlavního zneužití. V případě obětí vražd došlo v letech 2000-2002 k nárůstu podílu žen z 26,7 % na 45,3 %, do roku 2005 však tento podíl opět klesal, a to na 34,5 %.

²⁷ Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

107. Celkové počty osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody shrnují následující tabulky. Celkové počty osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody (období 2000-2006)³⁰

Stavy vězňů ve vazebních věznicích a věznicích Vězeňské služby ČR ke konci roku																					
	OBVINĚNÍ								ODSOUZENÍ								Vězni celkem				
	Úhmem				Celkem obvinění	Se zvrženou				Úhmem				Celkem odsouzení							
	Dospělí		Mladiství			S dohledem	S dozorem	ostrahou		Mladiství	odsouzení										
	M	Ž	M	Ž	M			Ž	M		Ž	M	Ž								
31.12.2006	2 219	121	58	1	2 277	122	2 399	496	44	5 684	431	7 956	297	1 131	29	109	2	15 376	803	16 179	18 578
Celkem	2 340		59		2 399		2 399	540		6 115		8 253		1 160		111		16 179		16 179	18 578
31.12.2005	2 634	162	63	1	2 697	163	2 860	416	35	5 517	396	8 091	274	1 192	32	120	4	15 336	741	16 077	18 937
Celkem	2 796		64		2 860		2 860	451		5 913		8 365		1 224		124		16 077		16 077	18 937
31.12.2004	3 011	179	73	6	3 084	185	3 269	352	25	5 219	360	7 626	215	1 144	31	96	6	14 437	637	15 074	18 343
Celkem	3 190		79		3 269		3 269	377		5 579		7 841		1 175		102		15 074		15 074	18 343
31.12.2003	3 154	162	90	3	3 244	165	3 409	342	26	4 655	318	7 116	196	1 095	26	90	4	13 298	570	13 868	17 277
Celkem	3 316		93		3 409		3 409	368		4 973		7 312		1 121		94		13 868		13 868	17 277
31.12.2002	3 123	159	99	3	3 222	162	3 384	327	28	4 054	263	6 837	195	1 023	21	80	1	12 321	508	12 829	16 213
Celkem	3 282		102		3 384		3 384	355		4 317		7 032		1 044		81		12 829		12 829	16 213
31.12.2001	4 225	238	116	4	4 341	242	4 583	344	29	4 886	301	7 883	195	993	19	84	3	14 190	547	14 737	19 320
Celkem	4 463		120		4 583		4 583	373		5 187		8 078		1 012		87		14 737		14 737	19 320
31.12.2000	5 448	356	156	7	5 604	363	5 967	321	18	5 072	339	8 566	234	900	11	107	3	14 966	605	15 571	21 538
Celkem	5 804		163		5 967		5 967	339		5 411		8 800		911		110		15 571		15 571	21 538

³⁰ V případě uvězněných osob a osob vzatých do vazby jsou statisticky sledovány pouze jejich celkové počty bez specifikace trestné činnosti, a to vždy k 31. prosinci daného roku. V tabulkách jsou osoby vzaté do vazby uváděny jako obvinění. Osoby uvězněné, tedy osoby ve výkonu trestu, jsou pak vedeny jako odsouzení. V obou kategoriích

Poměr vězněných na 100 000 obyvatel³¹

Údaj z roku	Poměr vězněných osob na 100 000 obyvatel
2000	209
2001	188
2002	159
2003	169
2004	180
2005	185
2006	181

Přehled o průměrných délkách soudní vazby ve dnech na území České republiky (období 2002-2006)³³

Údaj z roku	2002	2003	2004	2005	2006
Počet vazeb	7214	6600	6262	5847	5618
Průměrná délka (ve dnech)	375	400	324	298	311

jsou sledovány samostatně počty žen a mužů, jak u dospělých, tak u mladistvých. Dle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) může být ve výkonu trestu mezi mladistvé zařazena i osoba starší 18 let, ale mladší 19 let; celkové počty mladistvých odsouzených zahrnují proto též osoby, které již nespádají pod pojem dítěte dle článku 1 Úmluvy o právech dítěte.

³¹ Počet na 100 000 obyvatel je sledován pouze v kategorii uvězněných osob (v této tabulce jde o osoby ve výkonu vazby i trestu) opět celkově bez rozlišení trestné činnosti, pro kterou byly ve vazbě či ve výkonu trestu.

³³ Je sledována pouze průměrná délka soudní vazby, tedy délka vazby za dobu, po kterou se věc nachází v řízení před soudy, požadované údaje za dobu přípravného řízení proto nemá k dispozici. Údaje jsou k dispozici od roku 2002.

Počty osob ve výkonu trestu (odsouzení) podle délky trestu³⁴

Délka uloženého trestu	Stav k 31.12. 2000		Stav k 31.12. 2001		Stav k 31.12. 2002	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
do 3 měsíců	193	16	185	7	255	13
od 3 do 6 měsíců	946	59	996	54	987	60
od 6 do 9 měsíců	974	58	934	41	850	38
od 9 měs. do 1 roku	2 688	104	2 515	100	2 084	77
od 1 do 2 roků	3 264	85	2 914	68	2 350	63
od 2 do 3 roků	1 906	76	1 728	53	1 469	45
od 3 do 5 roků	1 963	73	1 844	95	1 526	83
od 5 do 7 roků	1 159	55	1 128	50	944	52
od 7 do 10 roků	871	30	915	25	852	21
od 10 do 15 roků	809	45	835	49	809	51
nad 15 roků	174	3	175	4	171	4
doživotí	19	1	21	1	24	1
Celkem	14 966	605	14 190	547	12 321	508

³⁴ K dispozici jsou údaje o počtech odsouzených mužů a žen ve výkonu trestu vždy k 31. prosinci daného roku, a to dle délky uloženého trestu. Počty osob ve výkonu trestu dle trestné činnosti sledovány nejsou.

	Stav k 31.12. 2003		
Délka uloženého trestu	Muži	Ženy	Celkem
do 3 měsíců	363	26	389
od 3 do 6 měsíců	1 295	76	1 371
od 6 do 9 měsíců	1 069	44	1 113
od 9 měs. do 1 roku	2 236	86	2 322
od 1 do 2 roků	2 645	76	2 721
od 2 do 3 roků	1 468	51	1 519
od 3 do 5 roků	1 501	72	1 573
od 5 do 7 roků	835	54	889
od 7 do 10 roků	858	27	885
od 10 do 15 roků	821	53	874
nad 15 roků	182	4	186
doživotí	25	1	26
Celkem	13 298	570	13 868

Délka uloženého trestu	Stav k 31.12. 2004			Stav k 31.12. 2005			Stav k 31.12. 2006		
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
do 3 měsíců	506	34	540	546	28	574	396	22	418
od 3 do 6 měsíců	1 649	99	1 748	1 889	120	2 009	1 662	123	1 785
od 6 do 9 měsíců	1 162	49	1 211	1 322	67	1 389	1 253	67	1 320
od 9 měs. do 1 roku	2 314	83	2 397	2 442	113	2 555	2 403	136	2 539
od 1 do 2 roků	2 978	87	3 065	3 152	95	3 247	2 556	129	2 685
od 2 do 3 roků	1 563	61	1 624	1 620	81	1 701	1 505	81	1 586
od 3 do 5 roků	1 546	74	1 620	1 556	91	1 647	1 911	87	1 998
od 5 do 7 roků	801	54	855	837	43	880	1 098	46	1 144
od 7 do 10 roků	878	34	912	909	42	951	1 225	44	1 269
od 10 do 15 roků	808	57	865	838	55	893	1 029	57	1 086
nad 15 roků	204	3	207	196	3	199	309	8	317
doživotí	28	2	30	29	3	32	29	3	32
Celkem	14 437	637	15 074	15 336	741	16 077	15 376	803	16 179

Počty úmrtí a sebevražd ve vazbě a výkonu trestu³⁵

Mimořádná událost		Rok													
		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Úmrtí vězňů	dosp.	4		3		1		1		1		2		3	
	mlad.														
Obvinění	dosp.														
	mlad.														
Odsouzení	dosp.	19		12		13		14		17		16		9	
	mlad.														
Celkem		23		15		14		15		18		18		12	
Sebevražda	dosp.	6		3		9		7	1	10	1	2		4	1
	mlad.														
Obvinění	dosp.														
	mlad.														
Odsouzení	dosp.	2		1	1	4		3		5		4		4	
	mlad.	1													
Celkem		9		5		13		11		16		6		9	

2. Obecný rámec pro ochranu a podporu lidských práv

C. Přijetí mezinárodních lidsko-právních norem

108. U lidskoprávních smluv OSN učinila ČR výhradu pouze k Úmluvě o právech dítěte, tato výhrada je blíže popsána ve Třetí a čtvrté periodické zprávě o plnění závazků plynoucích z Úmluvy o právech dítěte, která byla předána Výboru OSN pro práva dítěte v roce 2008. U smluv Rady Evropy učinila ČR výhradu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, k jejímu čl. 5 a 6 v tom smyslu, že tato ustanovení nebrání ukládání kázeňského trestu vězení podle zákona o některých služebních poměrech vojáků (č. 76/1959 Sb.).³⁶

109. ČR je smluvní stranou následujících základních mezinárodních smluv o lidských právech:

a) Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace,

³⁵ Jsou evidována jak úmrtí ve vazbě (obvinění), tak též ve výkonu trestu (odsouzení) za jednotlivé roky a sledovány počty mužů, žen a mladistvých. Samostatně jsou sledovány sebevraždy.

³⁶ Ustanovení § 17 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků.

- b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, včetně Opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, Druhého opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech týkající se zrušení trestu smrti,
- c) Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
- d) Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen, včetně Opčního protokolu k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen,
- d) Úmluvy o právech dítěte, včetně Opčního protokolu o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů,
- e) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů k ní,
- f) Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, včetně Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
- g) Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin,
- h) Evropské sociální charty a Protokolů k ní ratifikovaných ČR (viz poznámka pod čarou č. 30).

110. Texty ratifikovaných mezinárodních smluv jsou ve Sbírce zákonů zveřejněny v českém jazyce.³⁷ Texty úvodních i periodických zpráv o plnění závazků plynoucích z mezinárodních paktů a úmluv jsou publikovány na Internetu.

³⁷ Mezinárodní úmluvy OSN:

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (ICCPR): znění paktu je uvedeno pod č. 120/1976 Sb. Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (ICESCR): znění paktu pod č. 120/1976 Sb. Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace (CERD): text úmluvy pod č. 95/1974 Sb. Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW): text úmluvy je ve Sbírce zákonů publikován pod č. 62/1987 Sb.

Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CAT): text úmluvy je ve Sbírce zákonů pod č. 143/1988 Sb. a 39/1997 Sb. (odvolání výhrad uplatněných při první ratifikaci k vybraným článkům).

Úmluva o právech dítěte (CRC): text úmluvy pod č. 104/1991 Sb.

Úmluvu o ochraně práv všech migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků ČR doposud neratifikovala.

Mezinárodní úmluvy Rady Evropy:

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod včetně dodatkových protokolů. Text vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992 Sb., se změnami č. 41/1996 Sb. a č. 243/1998 Sb.

Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin: text úmluvy pod č. 96/1998 Sb.

Evropská sociální charta: Vláda vyslovila usnesením ze dne 25. listopadu 1998 č. 776 souhlas s návrhem ministra práce a sociálních věcí na ratifikaci Evropské sociální charty (1961), Dodatkového protokolu k Evropské sociální chartě (1988) v navrženém rozsahu a Pozměňovacího protokolu k Evropské sociální chartě (1991) a s podpisem revidované Evropské sociální charty (1996) s výhradou ratifikace. Poslanecká sněmovna Chartu schválila v červenci 1999, Senát v srpnu téhož roku. Ratifikační listiny byly uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy dne 17. listopadu 1999. Ve Sbírce mezinárodních smluv byla Evropská sociální charta publikována pod č. 14/2000 Sb.m.s., dodatkový protokol byl publikován pod č. 15/2000 Sb.m.s. Pozměňovací protokol dosud publikován nebyl.

111. Významným prvkem českého právního řádu je ústavní zásada upravená v článku 10 Ústavy České republiky, podle níž jsou vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je ČR vázána, součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

112. Jako smluvní strana Úmluvy o lidských právech a základních svobodách ČR uznává jurisdikci Evropského soudu pro lidská práva. Soud rozhoduje o stížnostech fyzických osob, nevládních organizací či skupin osob na údajná porušení práv a svobod garantovaných výše zmíněnou Úmluvou a jeho rozsudky jsou pro Českou republiku právně závazné. Nad výkonem rozsudků dozírá Výbor ministrů Rady Evropy.

D. Právní rámec ochrany lidských práv na národní úrovni

113. Podle Ústavy je ČR svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci. Součástí ústavního pořádku je podle článku 3 Ústavy také Listina základních práv a svobod³⁸ (dále jen Listina). Listina uznává neporušitelnost přirozených práv člověka, práv občana a svrchovanost zákona.

114. Listina zavádí do právního řádu převážnou část práv uvedených v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a v Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Zahrnutím Listiny do ústavního pořádku České republiky bylo zajištěno začlenění odpovídajících ustanovení obou paktů do právního řádu. Kromě toho ústavním zákonem³⁹ na sebe ČR vzala všechny závazky, které pro ČSFR ke dni jejího zániku vyplývaly z mezinárodního práva (vyjma závazků spojených s územím, na něž se nevztahuje svrchovanost ČR). Tímto opatřením byla zajištěna kontinuita dodržování všech závazků bývalé federace i České republiky, a to i nad rámec závazků vyplývajících z Listiny.

115. Stěžejní ochranu práv garantovaných mezinárodními úmluvami zajišťují v České republice soudy. Podle článku 36 odst. 1 Listiny se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Dále ten,

³⁸ Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ Zákon č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní republiky.

kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, se může obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod zaručených Listinou. Listina dále upravuje právo na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

116. Právní normy týkající se lidských práv a základních svobod jsou obsaženy nejen v Ústavě ČR a Listině, ale též v hmotně právních a procesně právních předpisech práva občanského, trestního a správního (občanský zákoník a občanský soudní řád, trestní zákon a trestní řád, správní řád⁴⁰) a dalších právních předpisech.

117. Veškeré ústavní zákony, zákony a obecně závazné právní předpisy platné na území České republiky, tedy včetně textů ratifikovaných mezinárodních úmluv, jsou vyhlašovány ve Sbírce zákonů a vydávány v komentovaném znění s odkazy na judikaturu⁴¹.

118. K ochraně práv ve smyslu článku 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a ve smyslu článků 2 a 4 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech slouží především institut ústavní stížnosti, kterou má Ústavnímu soudu právo podat:

- a) fyzická nebo právnická osoba proti pravomocnému rozhodnutí nebo jinému opatření orgánu veřejné moci, jestliže se domnívá, že bylo porušeno její základní právo nebo svoboda zaručená ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou o lidských právech a základních svobodách, kterou je ČR vázána,
- b) orgán územní samosprávy proti nezákonnému zásahu státu,
- c) politická strana proti rozhodnutí o jejím rozpuštění nebo proti jinému neústavnímu nebo nezákonnému rozhodnutí o její činnosti.

Spolu s ústavní stížností může být podán návrh na zrušení právního předpisu nebo jeho části, pokud skutečnost, která je důvodem ústavní stížnosti, nastala uplatněním takového předpisu a jestliže podle stěžovatele je takový předpis v rozporu s ústavně nebo mezinárodně zaručenými právy a svobodami.

⁴⁰ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹ Od 1. ledna 2000 je publikování právních předpisů nově upraveno zákonem č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv. Ve Sbírce mezinárodních smluv jsou mezinárodní smlouvy vyhlašovány vždy v jazyce rozhodném podle mezinárodního práva pro jejich výklad a zároveň v překladu do českého jazyka.

E. Instituce vytvořené za účelem ochrany a podpory lidských práv

119. V roce 1998 zřídila vláda funkci zmocněnce vlády pro lidská práva.⁴² Klíčovým institucionálním opatřením ke zlepšení stávající situace a současně reakcí na požadavky mezinárodních organizací na institucionální zabezpečení ochrany lidských práv v zemi se stal vznik Rady vlády ČR pro lidská práva.⁴³ Rada je poradním a koordinačním orgánem české vlády pro otázky ochrany lidských práv a základních svobod osob v jurisdikci ČR. V Radě byly vytvořeny podmínky pro spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. Jsou v ní zastoupeni představitelé neziskového sektoru, představitelé občanské veřejnosti i státní správy. Předsedou Rady je zmocněnec vlády pro lidská práva.

120. Ve sledovaném období došlo dále ke zřízení těchto následujících nových poradních orgánů, které působí za účelem ochrany a podpory lidských práv. Na podpoře především kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin se podílí Rada vlády pro národnostní menšiny. Rada je poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků.⁴⁴

121. V roce 2001 vláda ustavila Radu vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, která připravuje návrhy směřující k prosazování a dosažení rovných příležitostí pro ženy a muže. Rada zejména projednává a doporučuje vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže.⁴⁵

122. Dále vláda v roce 2003 zřídila Radu vlády pro udržitelný rozvoj jako stálý poradní, iniciační a koordinační orgán pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení.⁴⁶

123. V roce 2006 byla zřízena Rada vlády pro seniory a stárnutí populace.⁴⁷ Rada usiluje o vytvoření podmínek pro zdravé, aktivní a důstojné stárnutí a o rovnoprávné postavení seniorů ve

⁴² Usnesení vlády ČR ze dne 9. září 1998 č. 579.

⁴³ Usnesení vlády ČR ze dne 9. prosince 1998 č. 809, ke zlepšení ochrany lidských práv v České republice (k výročí 50-ti let od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv).

⁴⁴ Rada byla zřízena zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin.

⁴⁵ Rada dále koordinuje základní směry resortních koncepcí v oblasti rovných příležitostí pro ženy a muže, stanovuje okruh priorit pro projekty resortů na podporu realizace rovných příležitostí pro ženy a muže a identifikuje ve společnosti aktuální problémy v rovných příležitostech.

⁴⁶ Usnesení vlády ČR č. 778 ze dne 30.července 2003. Statut Rady byl schválen usnesením vlády ČR č. 836 ze dne 6.srpna 2003.

⁴⁷ Usnesení vlády ČR č. 288 ze dne 22. března 2006.

všech oblastech života, ochranu jejich lidských práv a o rozvoj mezigeneračních vztahů v rodině a ve společnosti.

124. Rada vlády pro záležitosti romské komunity se spolupodílí na plném požívání lidských práv pokud jde o Romy, kteří jsou výrazněji než jiné etnické minority ohroženi diskriminací, sociálním vyloučením a chudobou.⁴⁸ Smyslem a cílem Rady je napomáhat integraci romské komunity do společnosti, tj. zajišťovat, aby její příslušníci požívali rovné příležitosti.

125. Od roku 2007 je agenda týkající se lidských práv a národnostních menšin v působnosti ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny.

126. V únoru 2008 vznikla Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách, jejímž cílem je zkvalitnit život obyvatel těchto lokalit, zastavit rozrůstání romských ghett a nastavit co nejefektivnější model čerpání finančních prostředků především z Evropských strukturálních fondů pro integraci romské komunity.

127. Ochranu lidských práv a plnění závazků plynoucích z mezinárodních smluv mají ve své péči rovněž výbory a komise obou komor Parlamentu České republiky:

- petiční výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu, který má dva podvýbory – výbor pro aplikaci Listiny základních práv a svobod a výbor pro národnosti,
- stálá komise pro rovné příležitosti,
- výbor pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu.

Rozšiřování informací o lidsko-právních instrumentech

128. Úvodní i periodické zprávy o lidských právech, včetně závěrečných doporučení Výborů OSN jsou k dispozici veřejnosti v českém i anglickém jazyce na webových stránkách Úřadu vlády (www.vlada.cz) – v sekci Rady vlády pro lidská práva a sekci usnesení vlády.

Zvyšování povědomí o lidských právech mezi úředníky a jinými profesemi

129. Státní zaměstnanci zabývající se problematikou lidských práv při nástupu do zaměstnání absolvují vstupní vzdělávací blok, který zahrnuje i školení v oblasti lidských práv. Dále se zaměstnanci účastní následného vzdělávání, které je již více specificky zaměřeno na lidská práva. Zaměstnanci se rovněž účastní různých školení zaměřených na konkrétní problematiku lidských

⁴⁸ Rada byla zřízena usnesením vlády ČR č. 581 ze dne 17. září 1997, tehdy jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity, v roce 2001 byla přejmenovaná na Radu. Její činnost je upravena Statutem, který byl přijat usnesením vlády ČR č. 10 ze dne 28. ledna 2004.

práv s cílem prohloubit a aktualizovat své znalosti. Tato školení jsou pořádána jak příslušnými resorty, tak nestátními nevládními organizacemi.

Podpora povědomí o lidských právech prostřednictvím vzdělávacích programů a vládou financovaných veřejných informačních kampaní

130. Sekretariát Rady vlády ČR pro lidská práva zajišťuje komunikaci a spolupráci zmocněnce vlády pro lidská práva s orgány státní správy a samosprávy, organizacemi působícími v sektoru občanské společnosti a dalšími institucemi, zejména s Veřejným ochráncem práv. Dále zajišťuje osvětově-vzdělávací aktivity, které se týkají ochrany lidských práv, každoročně například realizuje vládní Kampaň proti rasismu.

131. V roce 2003 sekretariát Rady vlády ČR pro lidská práva realizoval kampaň o nepřijatelnosti domácího násilí.

132. Vláda financuje i řadu dalších osvětových aktivit. Realizace probíhá buď přímo na úrovni ministerstev (Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy) nebo formou podpor aktivit nevládních organizací.

Role občanské společnosti, včetně nestátních neziskových organizací

133. Prostřednictvím Nadačního investičního fondu poskytuje ČR finanční prostředky Nadaci rozvoje občanské společnosti, která podporuje neziskové organizace, které poskytují pomoc ohroženým a znevýhodněným skupinám, hájí lidská práva, demokratické hodnoty, přispívají k vzájemnému soužití a toleranci menšin ve společnosti nebo jinak oživují zájem občanů o místní rozvoj a veřejný život. Hlavním předmětem činnosti nadace je poskytování nadačních příspěvků v rámci jednotlivých grantových programů na konkrétní projekty nestátních neziskových organizací registrovaných v České republice, jakými jsou občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a účelová zařízení církví. V letech 1999-2007 byly z Nadačního investičního fondu rozděleny 2,422 mld. Kč celkem 73 nadacím.

134. Důležitým mechanismem pro spolupráci mezi státní správou a nevládními organizacemi v oblasti lidských práv je Rada vlády ČR pro lidská práva a její výbory, které se mimo jiné podílejí na přípravě periodických zpráv o plnění mezinárodních závazků v oblasti lidských práv.

Rozvojová spolupráce a pomoc

135. Po vstupu do EU definitivně skončila fáze, ve které byla ČR příjemcem oficiální rozvojové spolupráce a asistence k podpoře lidských práv a ČR se stala poskytovatelem zahraniční rozvojové spolupráce.

136. ČR formou transformační spolupráce podporuje demokracii a lidská práva v rozvojových a transformujících se zemích. Soustřeďuje se na vytváření a posilování demokratických institucí, právního státu, občanské společnosti a uplatňování zásad řádné správy veřejných záležitostí („good governance“). Transformační spolupráce se realizuje zejména prostřednictvím projektů na vzdělávání, šíření informací, názorů a zkušeností s nenásilným odporem proti totalitnímu systému a procesem společenské transformace. V roce 2004 byl za účelem této asistence zřízen Program transformační spolupráce. Od roku 2005 pracuje program s ročním rozpočtem. Cíle programu jsou definovány Konceptí transformační spolupráce, která stanoví tyto prioritní země působení: Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Irák, Kuba, Moldavsko, Myanmar/Barma, Srbsko a Ukrajina.

137. V roce 2005 bylo v rámci programu realizováno 22 projektů a jednorázových aktivit za 7,56 mil. Kč, v roce 2006 bylo realizováno 55 projektů a jednorázových aktivit za 47,221 mil. Kč, v roce 2007 bylo realizováno 17 projektů.

138. Hlavní cíl rozvojové spolupráce – omezování chudoby v rozvojových zemích – vychází z Koncepte zahraniční rozvojové pomoci ČR na léta 2002-2007. ČR se v ní hlásí k posilování demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti, k integraci rozvojových zemí do světového hospodářství a k udržitelnému globálnímu rozvoji. Mezinárodní statistiky objemu zahraniční pomoci sleduje Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), která mimo jiné definuje co je a není započitatelné jako oficiální rozvojová pomoc.

139. Výdaje České republiky na oficiální rozvojovou pomoc v letech 2000-2006 obsahuje následující tabulka

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Oficiální rozvojová pomoc	Bilaterální pomoc	245,40 mil. Kč	568,20 mil. Kč	1.025,00 mil. Kč	2.668,30 mil. Kč	1.631,50 mil. Kč	1.541,95 mil. Kč	1.756,70 mil. Kč
	Multilaterální pomoc	378,20 mil. Kč	439 mil. Kč	460,90 mil. Kč	287,60 mil. Kč	1.148,60 mil. Kč	1.694,01 mil. Kč	1.880,20 mil. Kč

140. Od roku 2006 je 75% prostředků na dvoustranné projekty směřováno do osmi prioritních zemí, kterými jsou: Angola, Bosna a Hercegovina, Jemen, Moldavsko, Mongolsko, Srbsko, Vietnam a Zambie. V roce 2008 byly těmito zeměmi: Barma, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Irák, Kuba, Moldavsko, Srbsko a Ukrajina. Koncepčním základem užšího teritoriálního soustředění rozvojové pomoci jsou Zásady zahraniční rozvojové spolupráce po vstupu České republiky do EU. Výběr prioritních zemí je založen na těchto kritériích: potřebnost pomoci, schopnost cílové země pomoc přijímat a tradice rozvojové spolupráce. Do dalších zemí budou i nadále směřovat rozvojové projekty jako dosud (v současné době se jedná asi o 30 zemí). Snahou je však pomoc nerozdrobovat, ale spíše ji koncentrovat do menšího počtu států a sektorů.

141. K rozvojové pomoci lze zmínit také humanitární program MEDEVAC⁴⁹, který je určen pro pacienty (přednostně dětské pacienty) z válkou postižených či jinak potřebných oblastí, kterým není možné zajistit léčbu v místních podmínkách a jejichž stav je natolik vážný, že jsou ohroženi na životě. Jedná se o program, který slouží v první řadě pacientům, pro které je za stávajících okolností potřebná lékařská péče v jejich domovině nedostupná. Ministerstvo vnitra nabízí technické možnosti a prostředky k zajištění léčby těchto vážně nemocných a zraněných pacientů v České republice a zároveň garantuje zajištění legálního pobytu těchto osob na území, stejně jako uhrazení veškerých nákladů vzniklých s jejich léčbou a zajištění transportu zpět do země původu. Pro operaci dětského pacienta je nezbytný písemný souhlas zákonného zástupce dítěte s nutnými lékařskými zákroky, jejichž přesný rozsah je zřejmý až po specializovaném vyšetření provedeném odborným lékařským pracovištěm v České republice. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby s dětskými pacienty přijel v rámci programu i jejich zákonný zástupce.

142. Dosavadní bilance humanitárního programu MEDEVAC činí za léta 1993 až 2007 celkem 114 transportovaných a v České republice léčených pacientů (většinou dětí) z oblastí postižených válkou či přírodními katastrofami jako je Bosna a Hercegovina, Kosovo, Čečensko, Irák, Pákistán a Afghánistán.

⁴⁹ Usnesení vlády České republiky č. 907 ze dne 26. července 2006 o pokračování programu humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel a Usnesení vlády České republiky č. 765 ze dne 11. července 2007 o pokračování programu humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel (dále jen „MEDEVAC“).

F. Proces přípravy zpráv na národní úrovni

143. Zprávy vypracovává oddělení sekretariátu Rady vlády pro lidská práva Úřadu vlády ČR na základě podkladů ústředních orgánů státní správy: ministerstva dopravy, financí, kultury, obrany, pro místní rozvoj, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, školství mládeže a tělovýchovy, vnitra, zahraničních věcí, zdravotnictví, zemědělství, životního prostředí, Českého statistického úřadu a Veřejného ochránce práv. Další podklady poskytují nestátní neziskové organizace a akademické instituce.

144. Zprávy před odesláním Generálnímu sekretariátu OSN prochází meziresortním připomínkovým řízením a poté jsou předloženy k projednání vládě.

3. Informace o nediskriminaci a rovnosti a prostředcích nápravy

145. Zásadu rovnosti upravuje Ústava ČR a Listina. Článek 1 Listiny říká, že lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Článek 3 Listiny odst. 1 stanoví, že základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Návazně na to článek 3 odst. 3 Listiny upravuje, že nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod. Zákaz diskriminace je obsažen rovněž v článku 24 Listiny, který stanoví, že příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

Ochrana před diskriminací je také upravena mezinárodními úmluvami, jimiž je ČR vázána.⁵⁰

146. Dále zásadu rovnosti obsahují především ustanovení občanského zákoníku a občanského soudního řádu, zákon o zaměstnanosti⁵¹, zákon o státní sociální podpoře⁵², školský zákon⁵³, zákon o ochraně spotřebitele⁵⁴ a další.

147. Zákon o zaměstnanosti zakazuje přímou i nepřímou diskriminaci při uplatňování práva na zaměstnání z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti,

⁵⁰ Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace, Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech a Úmluva o právech dítěte.

⁵¹ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁵² Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴ Zákon č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu, věku, nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů. Dále zakazuje pronásledování a stanoví právo oběti domáhat se ochrany před diskriminací u soudu.

148. Ochranu před diskriminačním jednáním zajišťují v České republice obecné soudy. Postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení upravuje občanský soudní řád, který stanovuje každému právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno (institut žaloby na ochranu osobnosti ve věcech občanskoprávních). Občanský soudní řád zakotvuje princip přesunu důkazního břemene v případech tvrzené diskriminace na základě rasového nebo etnického původu ve věcech poskytování zdravotní a sociální péče, přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství v profesních a zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb. Občanský soudní řád a soudní řád správní umožňují, aby účastníka ve věcech ochrany před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku, anebo sexuální orientace zastupovalo sdružení, pokud k jeho činnostem uvedeným ve stanovách patří ochrana před diskriminací. Podobné ustanovení obsahuje také zákon o ochraně spotřebitele, podle něhož může podat návrh na zahájení řízení u soudu o zdržení se protiprávního jednání ve věci ochrany práv spotřebitelů a být účastníkem takového řízení sdružení, v jehož stanovách jsou uvedeny tyto cíle.

149. Trestní postih jednání spojeného s rasovou či etnickou nesnášenlivostí je zajištěn příslušnými ustanoveními trestního řádu a trestního zákona. V rovině postihování přestupků zajišťují ochranu před diskriminačním jednáním také orgány obcí.

150. Veřejný ochránce práv působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí vykonávajících státní správu, pokud je jejich jednání v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívá i k ochraně základních práv a svobod.

151. Česká obchodní inspekce⁵⁵ kontroluje dodržování podmínek pro provozování nebo poskytování činností spočívajících v prodeji nebo dodávání zboží a výrobků či poskytování služeb, tedy včetně dodržování zákazu diskriminace.

⁵⁵ Zákon č. 64/1986 Sb., o české obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

152. V oblasti pracovněprávní vykonávají kontrolní činnost na základě zákona o zaměstnanosti Ministerstvo práce a sociálních věcí, úřady práce a inspektoráty práce. Kontrolní činnost se zaměřuje na dodržování pracovněprávních předpisů, tedy i na dodržování zákazu diskriminace.

153. Vláda dále podřizuje přijímání veškerých svých opatření zásadě rovných příležitostí mužů a žen, neboť uplatňování této zásady považuje za efektivní metodu k dosažení skutečné rovnosti. Jednotliví ministři jsou povinni do programů vzdělávání zaměstnanců správních úřadů zařadit také vzdělávání v oblasti lidských práv se zřetelem k uplatňování principu rovných příležitostí mužů a žen. Ochrana před různými aspekty diskriminace zejména v rovině koncepční a formulování politik spadá do působnosti čtyř poradních orgánů vlády - Rady vlády ČR pro lidská práva, Rady vlády pro národnostní menšiny, Rady vlády ČR pro rovné příležitosti žen a mužů a Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity.

154. V souvislosti se vstupem do Evropské unie (dále jen „EU“) připravila vláda návrh zákona o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (tzv. antidiskriminační zákon)⁵⁶, který má sjednotit právní úpravu ochrany před diskriminací a zajistit soulad českého právního řádu se směrnicemi EU. Informaci o návrhu antidiskriminačního zákona obsahuje Třetí a čtvrtá periodická zpráva o plnění závazků plynoucích z Úmluvy o právech dítěte v kapitole Obecné zásady, bod 46 a následující a třetí a čtvrtá periodická zpráva o plnění závazků plynoucích z Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen.

⁵⁶ Parlament ČR projednal návrh antidiskriminačního zákona jako sněmovní tisk č. 253 a schválil ho dne 23. dubna 2008. Prezident republiky návrh zákona vetoval dne 16. května 2008.

Počet odsouzených osob, včetně počtu osob odsouzených za určité trestné činy (období 2003-2007)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007
Celkem odsouzeno osob:	66 131	68 442	67 561	69 445	75 728
v tom:					
§ 219 - vražda	173	143	153	121	118
§ 221, 222, 225 - ublížení na zdraví, rvačka	3 065	3 298	3 082	2 714	2390
§ 234 - loupež	1 587	1 695	1 608	1 532	1411
§ 241 až 243 - znásilnění a pohlavní zneužívání	557	595	491	468	455
§ 247, 248, 250 - krádež, zpronevěra, podvod	23 465	22 855	21 263	20 201	18747
§ 246 – obchodování se ženami/ § 232a obchodování s lidmi ⁵⁷	5	12	20	1	0
	0	0	0	1	4

⁵⁷ Pokud jde o poskytované statistické údaje vztahující se k trestnému činu obchodování s lidmi (§ 232a), je třeba vzít v úvahu, že toto ustanovení bylo do trestního zákona vloženo zákonem č. 537/2004 Sb. s účinností od 22. října 2004. Statisticky je proto sledováno až od roku 2006. V době předchozí postihoval trestní zákon obchodování se ženami (§ 246) za účelem pohlavního styku a s účinností od 1. července 2002 na základě novely trestního zákona č. 134/2002 Sb. obchodování s lidmi (trestný čin obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku). Ustanovení § 246 bylo zrušeno s účinností od 22. října 2004 v souvislosti s výše uvedeným nově zařazeným § 232a.

Celkové počty soudců⁵⁸ (k 1. lednu 2005 a 2006)

Soudy	plán. počet	evid. počet ⁵⁹	rozdíl	plán. počet	evid. počet	rozdíl
Městs.s.Praha- soudci KS	263	232	-31	241	227	-14
OS	299	326	27	321	335	14
čekatelé	0	72			42	
KS Praha - soudci KS	100	86	-14	95	89	-6
OS	175	174	-1	175	173	-2
čekatelé	0	20			12	
KS Č.Buděj.-soudci KS	65	49	-16	63	49	-14
OS	92	99	7	92	99	7
čekatelé	0	15			11	
KS Plzeň - soudci KS	101	75	-26	104	78	-26
OS	144	164	20	144	163	19
čekatelé	0	23			15	
KS Ústí n/L. - soudci KS	110	90	-20	121	93	-28
OS	240	223	-17	240	231	-9
čekatelé	0	25			11	
KS Hr.Král.-soudci KS	100	84	-16	101	83	-8
OS	157	174	17	157	174	17
čekatelé	0	14			10	
KS Brno- soudci KS	180	145	-35	187	150	-37
OS	263	274	11	263	278	15
čekatelé	0	35			22	
KS Ostrava- soudci KS	199	145	-54	201	144	-57
OS	322	324	2	322	328	6
čekatelé	0	53			42	
Vrchní soud Praha-soudci	94	89	-5	92	92	0
Vrch.s.Olom.-soudci	48	44	-4	48	47	-1
Nejvyšší soud - soudci	65	60	-5	62	62	0
Nejvyšší spr.soud-soudci	42	21	-21	34	25	-9

⁵⁸ Ministerstvo spravedlnosti sleduje celkové počty soudců na jednotlivých stupních soudní soustavy s výjimkou Ústavního soudu, a to vždy k 1. lednu daného roku. V tabulkách jde o údaje v kolonce „evidenční počet“. Stejným způsobem jsou sledovány počty státních zástupců.

⁵⁹ Označení „evidenční počet“ znamená skutečný počet soudců/státních zástupců působících na soudech/státních zastupitelstvích.

Celkem - soudci KS	1118	906	-212	1113	913	-200
OS	1692	1758	66	1714	1781	67
vrchní soudy	142	133	-9	140	139	-1
NS a NSS	107	81	-26	96	87	-9
Úhrnem soudci ČR	3059	2878	-181	3063	2920	-143
Celkem čekatelé KS		257			165	

Celkové počty státních zástupců (k 1. lednu 2005 a 2006)

Státní zastupitelství	plán. počet	evid. počet	rozdíl	%	plán. počet	evid. počet	rozdíl	%
Městské státní zastupitelství Praha								
MSZ	50	42	-8	84%	51	47	-4	92%
OSZ	130	128	-2	98%	129	127	-2	98%
čekatelé		16			3			
celkem:	180	170	-10	94%	180	174	-6	97%
Krajské státní zastupitelství Praha								
KSZ	28	20	-8	71%	24	21	-3	88%
OSZ	92	73	-19	79%	96	83	-13	86%
čekatelé		14			6			
celkem:	120	93	-27	77%	120	104	-16	87%
Krajské státní zastupitelství Č. Buděj.								
KSZ	17	16	-1	94%	17	16	-1	94%
OSZ	56	45	-11	80%	56	49	-7	88%
čekatelé		5			2			
celkem:	73	61	-12	84%	73	65	-8	89%
Krajské státní zastupitelství Plzeň								
KSZ	24	18	-6	75%	22	18	-4	82%
OSZ	83	73	-10	88%	85	82	-3	96%
čekatelé		18			5			
celkem:	107	91	-16	85%	107	100	-7	93%
Krajské státní zastupitelství Ústí n/L.								
KSZ	34	26	-8	76%	34	25	-9	74%
OSZ	112	85	-27	76%	112	96	-16	
čekatelé		12			6			
celkem:	146	111	-35	75%	146	121	-25	83%
Krajské státní zastupitelství Hradec Kr.								
KSZ	24	22	-2	92%	24	21	-3	88%
OSZ	85	71	-14	83%	85	74	-11	87%
čekatelé		11			5			

celkem:	109	93	-16	85%	109	95	-14	87%
Krajské státní zastupitelství Brno								
KSZ	39	33	-6	85%	39	32	-7	82%
OSZ	137	113	-24	82%	137	120	-17	88%
čekatelé		30				15		
celkem:	176	146	-30	83%	176	152	-24	86%
Krajské státní zastupitelství Ostrava								
KSZ	43	29	-14	68%	43	32	-11	74%
OSZ	180	145	-35	80%	180	161	-19	89%
čekatelé		58				34		
celkem:	223	174	-49	78%	223	193	-30	87%
Vrchní státní zastupitelství Praha	59	56	-3	95%	59	54	-5	92%
Vrchní státní zastupitelství Olomouc	28	25	-3	89%	28	26	-2	93%
Nejvyšší státní zastupitelství	51	47	-4	92%	51	47	-4	92%
C e l k e m - státní zástupci	1272	1066	-206	84%	1272	1131	-141	89%
C e l k e m - čekatelé		164				76		

Počty policistů a občanských zaměstnanců na 100 000 obyvatel v jednotlivých letech 2002-2006

rok	2002	2003	2004	2005	2006
počet obyvatel	10 206 436	10 203 269	10 211 455	10 220 577	10 251 079
počet policistů	44 887	45 894	46 819	47 129	45 207
počet občanských zaměstnanců	11 804	11 913	11 896	11 658	11 437
počet policistů na 100 000 obyvatel	439,8	449,8	458,5	461,1	441,0
počet obč. zam. na 100 000 obyvatel	115,7	116,8	116,5	114,1	111,6
počet policistů a obč. zaměstnanců na 100 000 obyvatel	555,4	566,6	575,0	575,2	552,6

Podíl veřejných výdajů na policii/bezpečnost (období 2000-2006)

V oblasti bezpečnosti byly vynaloženy v letech 2000 až 2006 následující částky jsou v tis. Kč.

Rok	Kapitola „bezpečnost“ - výsledek od počátku roku	V tom Policie ČR - skutečnost bez převodu do Rezervního fondu
2000	22 375 453	22 075 853
2001	23 185 932	22 535 284
2002	25 486 988	24 866 069
2003	27 309 981	26 490 173
2004	29 060 071	27 971 171
2005	32 472 831	30 273 654
2006	34 011 414	32 417 454

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2002

Kraj	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Voleb. účast v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy	% plat. hlasů	
	Počet	Zpr.	v %							
CZ0110	Hlavní město Praha	1 105	1 105	100.00	982 543	589 283	59.98	588 650	586 459	99.63
CZ0210	Středočeský	2 047	2 047	100.00	918 747	540 056	58.78	539 546	537 201	99.57
CZ0310	Jihočeský	1 260	1 260	100.00	502 951	292 287	58.11	292 119	290 888	99.58
CZ0320	Plzeňský	1 090	1 090	100.00	449 559	260 733	58.00	260 540	259 470	99.59
CZ0410	Karlovarský	348	348	100.00	243 169	121 986	50.17	121 854	121 140	99.41
CZ0420	Ústecký	1 045	1 045	100.00	664 668	336 637	50.65	336 377	334 662	99.49
CZ0510	Liberecký	580	580	100.00	341 225	190 493	55.83	190 361	189 441	99.52
CZ0520	Královéhradecký	937	937	100.00	441 725	268 735	60.84	268 466	267 341	99.58
CZ0530	Pardubický	871	871	100.00	403 799	246 885	61.14	246 476	245 335	99.54
CZ0610	Vysočina	1 169	1 169	100.00	409 935	255 990	62.45	255 809	254 808	99.61
CZ0620	Jihomoravský	1 499	1 499	100.00	922 412	553 757	60.03	553 193	550 759	99.56
CZ0710	Olomoucký	913	913	100.00	510 163	300 393	58.88	300 103	298 763	99.55
CZ0720	Zlínský	680	680	100.00	474 232	284 656	60.02	284 414	283 192	99.57
CZ0810	Moravskoslezský	1 324	1 324	100.00	999 356	551 815	55.22	551 237	548 547	99.51
Celkem		14 868	14 868	100.00	8 264 484	4 793 706	58.00	4 789 145	4 768 006	99.56

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006

Kód a název kraje		Okrsky			Voliči v sezn.	Vydané obálky	Vol. účasť v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy	% plat. hlasů
		celk.	zpr.	v %						
CZ010	Hlavní město Praha	1 112	1 112	100.00	963 199	659 883	68.51	659 147	656 495	99.60
CZ020	Středočeský kraj	2 047	2 047	100.00	943 840	622 543	65.96	622 200	620 047	99.65
CZ031	Jihočeský kraj	1 367	1 367	100.00	518 573	338 949	65.36	338 710	337 387	99.61
CZ032	Plzeňský kraj	1 088	1 088	100.00	453 899	290 115	63.92	289 884	289 049	99.71
CZ041	Karlovarský kraj	348	348	100.00	244 051	137 841	56.48	137 748	137 117	99.54
CZ042	Ústecký kraj	1 046	1 046	100.00	658 371	376 720	57.22	376 374	374 736	99.56
CZ051	Liberecký kraj	584	584	100.00	347 095	216 410	62.35	216 252	215 510	99.66
CZ052	Královéhradecký kraj	939	939	100.00	445 372	297 024	66.69	296 855	295 931	99.69
CZ053	Pardubický kraj	871	871	100.00	408 177	274 984	67.37	274 846	273 921	99.66
CZ061	Vysočina	1 137	1 137	100.00	409 618	276 960	67.61	276 832	275 997	99.70
CZ062	Jihomoravský kraj	1 407	1 407	100.00	936 694	611 527	65.29	611 096	608 804	99.62
CZ071	Olomoucký kraj	923	923	100.00	519 383	335 120	64.52	334 845	333 849	99.70
CZ072	Zlínský kraj	679	679	100.00	480 215	321 258	66.90	321 033	319 933	99.66
CZ080	Moravskoslezský kraj	1 318	1 318	100.00	1 004 818	613 115	61.02	612 673	610 200	99.60
Celkem		14 866	14 866	100.00	8 333 305	5 372 449	64.47	5 368 495	5 348 976	99.64

Volby do zastupitelstev krajů 2000

Kód a název kraje		Okresy			Voliči v sezn.	Vydané obálky	Vol. účasť v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy	% plat. hlasů
		celk.	zpr.	v %						
CZ0210	Středočeský kraj	2 049	2 048	99.95	894 615	293 178	32.77	291 032	284 275	97.68
CZ0310	Budějovický kraj	1 266	1 266	100.00	495 549	169 147	34.13	168 424	165 241	98.11
CZ0320	Plzeňský kraj	1 093	1 093	100.00	443 935	157 797	35.55	157 230	152 890	97.24
CZ0410	Karlovarský kraj	348	348	100.00	239 385	68 072	28.44	67 799	65 812	97.07
CZ0420	Ústecký kraj	1 051	1 051	100.00	649 187	192 665	29.68	191 314	184 625	96.50
CZ0510	Liberecký kraj	580	580	100.00	336 369	111 241	33.07	110 980	108 272	97.56
CZ0520	Královéhradecký kraj	935	935	100.00	436 977	151 827	34.74	151 607	148 754	98.12
CZ0530	Pardubický kraj	878	878	100.00	400 795	146 118	36.46	145 395	141 908	97.60
CZ0610	Jihlavský kraj	1 172	1 171	99.91	406 054	145 609	35.86	144 960	141 430	97.56
CZ0620	Brněnský kraj	1 390	1 390	100.00	905 459	316 306	34.93	315 574	310 648	98.44
CZ0710	Olomoucký kraj	913	913	100.00	507 341	173 467	34.19	172 867	167 639	96.98
CZ0720	Zlínský kraj	680	680	100.00	470 707	169 795	36.07	169 274	164 727	97.31
CZ0810	Ostravský kraj	1 324	1 324	100.00	996 130	321 163	32.24	320 209	312 903	97.72
Celkem		13 679	13 677	99.99	7 182 503	2 416 385	33.64	2 406 665	2 349 124	97.61

Volby do zastupitelstev krajů 2004

Kód a název kraje		Okrsky			Voliči v sezn.	Vydané obálky	Vol. účasť v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy	% plat. hlasů
		celk.	zpr.	v %						
CZ020	Středočeský kraj	2 047	2 047	100.00	925 330	284 351	30.73	283 805	277 453	97.76
CZ031	Jihočeský kraj	1 259	1 259	100.00	502 938	153 151	30.45	152 740	149 088	97.61
CZ032	Plzeňský kraj	1 088	1 088	100.00	449 374	140 814	31.34	140 641	138 504	98.48
CZ041	Karlovarský kraj	348	348	100.00	241 442	60 337	24.99	60 163	58 652	97.49
CZ042	Ústecký kraj	1 046	1 046	100.00	656 799	166 602	25.37	166 265	163 175	98.14
CZ051	Liberecký kraj	584	584	100.00	343 147	105 788	30.83	105 604	103 998	98.48
CZ052	Královéhradecký kraj	939	939	100.00	442 119	143 942	32.56	143 770	142 145	98.87
CZ053	Pardubický kraj	871	871	100.00	406 730	132 580	32.60	132 098	128 921	97.59
CZ061	Vysočina	1 137	1 137	100.00	407 000	129 509	31.82	129 336	127 251	98.39
CZ062	Jihomoravský kraj	1 417	1 417	100.00	930 744	276 526	29.71	275 816	269 422	97.68
CZ071	Olomoucký kraj	923	923	100.00	516 974	147 024	28.44	146 783	144 724	98.60
CZ072	Zlínský kraj	680	680	100.00	479 121	146 758	30.63	146 549	144 617	98.68
CZ080	Moravskoslezský kraj	1 314	1 314	100.00	1 005 660	277 074	27.55	276 359	269 493	97.52
Celkem		13 653	13 653	100.00	7 307 378	2 164 456	29.62	2 159 929	2 117 443	98.03